Akbaba

— Aman iyi kesele, hiç kir kalmasın...
— Hangi partiye girecen bey!...

Halkımızın daima ve büyük rağbet gösterdiği

Her mevsimin

En güzel,
En sağlam,
En ucuz

ancak mağazalarımızda bulabilirsiniz.

SÜMERBANK ALIM ve SATIM MÜESSESESİ

GÖÇ

bitirmeden

bırakamıyacağınız

GÖÇ

bitirdikten sonra

tekrar okuyacağınız

roman.

GÖÇ

YAZAN:

Yusuf Ziya Ortaç

Çıkıyor.

Fia

...kramiye almak için A kuponunun verilme-
...hiplerine müracaatlarında tediye edilecektir.

Türkçenin

en güzel

kitabı:

GÜN DOĞMADAN!

Yusuf Ziya Ortaç

En güzel kâğıt

En temiz baskı

Fiatı 5 Lira

Akbaba

SİYASİ MİZAH DERGİSİ

SAHİP VE BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Oktay Verel, Selâmi İzzet Sedes, Necdet Rüştü Efe, Selâmi Yurdatap, Yaşar Özen, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Yalçın Çetin, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır

Fiatı: 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer caddesi, No. 3 - 10
Daire: 3.

Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.

Sayı : 475 — Yıl : 38
Cilt : 19
20 Nisan 1961

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Millî Birlik Komitesine Mektuplar

BÜYÜK hizmetlerinizin, şerefli hizmetlerinizin son aylarındasınız. Seçim yaklaşıyor. Yarın, millet çoğunluğunun seçtiği bir Meclis kaderlerimizi eline alacak. Onları bekleyen meseleler çok, meseleler büyük, meseleler çetin... Ama, el değdiremiyecekleri nice meseleler de var... Akıllarına gelmiyecek, gelse bile düşüncelerinin sınırından ürkek bir elle geri itilecek meseleler!

Bunları, yalnız sizler düşünebilirsiniz, sizler başarabilirsiniz, sizlerin oy hesabından uzak cesaretleriniz ele alabilir.

Birincisi, tesbih!..

Türkiye'de, en çok alıcısı olan yerli el yapısı «tesbih» tir. Bakıyorum, yolda, vapurda, otobüste, kahvede, sinemada, her yaşta, her vatandaşın elinde bir tesbih var...

Şalvarı kırk yamalı, ceketi pılım pılım köylünün elinde tesbih, bıyığı terlememiş garson yamağının elinde tesbih, apartman kapıcısının elinde tesbih, emekli kâtibin elinde tesbih, genç öğretmenin elinde tesbih, ihtiyar Belediye çöpçüsünün elinde tesbih... Çocuk parkının yeşil kanepesinde güneşlenen sarı derili hırpani tesbih çekiyor. Beyaz perdede, Brigide'in vahşi ağzını, karışık saçlarını, kısrak belini seyreden lise kaçkını tesbih çekiyor. Nuruosmaniye avlusunda rüya tâbirnamesi satan kitap sergicisi tesbih çekiyor...

Yalnız halk efendimiz mi?.. Benim Mecliste bulunduğum yıllarda bütün Milletvekilleri tesbih çekerdi. Politikaya Üniversite kürsüsünden ve Akşam başyazarlığından gelen biraz snop Necmeddin Sadak'ı bile Bakanlar koltuğunda tesbihsiz görmedim !

Köyden büyük şehirlere akın eden çift bozanlara bakınız: Başında kasket, ayağında pabuç yok, ama elinde tesbih var!

Tesbih, devletin dinî olduğu saltanat ve hilâfet devrinde bile bu kadar çok, bu kadar yaygın değildi. El işi, usta işi bir hüner, bir güzel sanatlar eseriydi tesbih: Kuka tesbih, Ödağacı tesbih, o çektikçe parıldayan, iki avuç arasında uğuşturulunca tanelerinden ılık, baygın bir koku tüten tesbihler en gözde olanlarıydı sanırım. Şimdi salon vitrinlerinin en pahalı süsüdür bunlar!

Bugünün tesbihlerinde o sanat değeri, o sanat güzelliği de yok... El işi olmaktan çıkmış, hepsi âdi, hepsi ucuz döküm işi: En acı yeşil, en çiğ penbe, en iğrenç sarı.. Bakıyorsunuz, ellerini arkalarına kenetlemiş iki berduş, tesbihlerini yamalı pantalonlarının ardında iki renkli kuyruk gibi sallayarak gidiyorlar... Aç gezmeğe, çıplak gezmeğe razıyız, tesbihsiz gezmeğe razı değiliz.

Rahmetli Sivas mebusu Rasim bey anlatmıştı: Almanya'da, büyük bir otelin salonunda oturur, tesbih çekermiş. Bir gün, müessesenin müdürü, biraz çekingen, biraz utangaç, ama çok nazik, çok terbiyeli, yanına sokulmuş:

— Ekselâns, demiş, affedersiniz, müşterilerimiz günlerdenberi meraktalar: Elinizde, durmadan saydığınız bu dizi nedir?.. Hesap makinesi mi?..

Rasim bey, ilk iş, tesbihini bavuluna kilitlemiş ve başka bir otele kaçmış!

Tesbih, işsizliğin, yoksulluğun, tembelliğin sembolüdür. Tesbihi, eli yapacak işi, kafası düşünecek konusu olmayan aylak çeker.

İş tesbihe düştü mü, artık kanaatin sonu, fakirliğin sonu yoktur: Açlığa katlanırız, susuzluğa katlanırız, yersizliğe, yurtsuzluğa, her şeye, her şeye, her şeye katlanırız.

Türkiye'nin ebesiz köyü, ilâçsız köyü, susuz köyü, ışıksız köyü, okulsuz köyü var, tesbihsiz köyü yok!

Odası olmayan yoksulun, yatağı olmayan yoksulun, çulu olmayan, ekmeği olmayan yoksulun tesbihi var!

Tesbih nedir?.. Seccade üstünde, kubbe altında çekilecek bir ibadet aracı... Sokakta, tramvayda, sinemada, meyhanede işi ne tesbihin?..

Tesbih, artık kutsallığını kaybetmiş, beş vakit abdestli müslüman elinden tenbeller, aylaklar eline düşmüştür.

Bizi, bu Şarklı miskinliğinden yalnız siz kurtarabilirsiniz.

Hürriyet mi?..

Yoook, sıtmanın hürriyeti var mı?.. Frenginin hürriyeti var mı?.. Çekirge sürüsünün hürriyeti var mı?.. Yeşil sağın, kızıl solun hürriyeti var mı?..

Hür mü doğuyoruz biz?.. Ana karnında çocuk, göbeğinden bir barsak düğümüyle bağlıdır. Dokuz ay, on gün zindan hayatı yaşar. Sonra?.. Doğar doğmaz hemen kundağa koyup elini, ayağını sımsıkı bağlarlar. Ağladı mı, kuru emzikle ağzı mühürlenir. Yere basınca, kayış kemer küçüğün belinde, koşumlar büyüklerin elindedir.

Duygu ve düşünce dünyasından öte, yaşayışımızın hiçbir bölümünde alabildiğine hür değiliz...

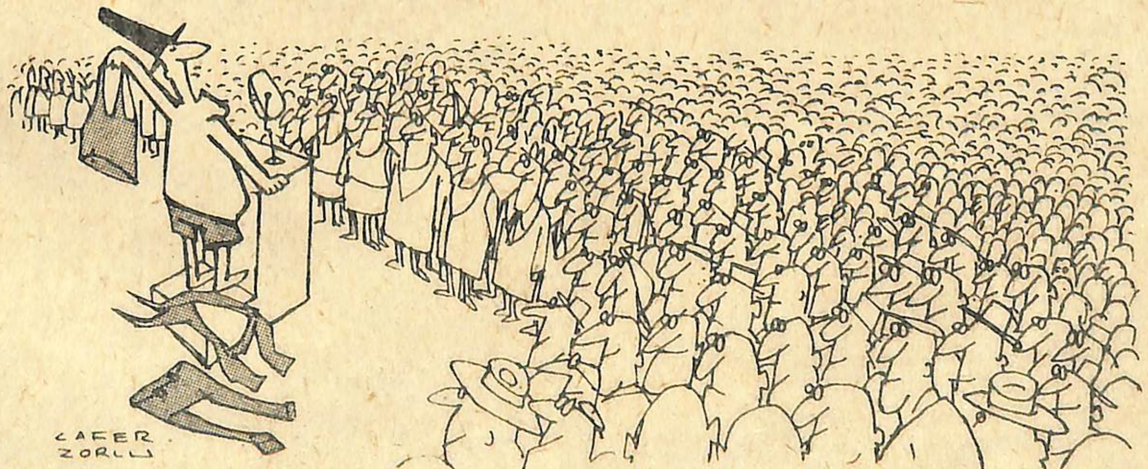
Dünyaya gelirken, nasıl bir kundağa sarılıp beşiğe yatırılıyorsak, dünyadan giderken de kaderimiz budur: Bir kefene sarılıp mezara uzatılmak!

İyinin, güzelin, aydının hürriyetini, kötünün, çirkinin, karanlığın hürriyetine feda etmiyelim...

Bu, sizden birinci dileğimdir. İkincisi, gelecek hafta... Saygılarımla.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Temiz D.P. lileri C.H.P. de kabul edecek.. (Gazeteler)

— Görüyorsunuz ya, benim çamaşırlarım tertemiz!

Gözüm Isırıyor

aziz nesin

GÖZ hafızam çok zayıf. Bir kere değil, üç-dört kere tanıştırıldığım insanları bile kolay kolay hatırlıyamıyorum. Bu unutkanlık beni çok zaman utandırıyor.

Birisiyle tanıştırmışlardı.

— Memnun oldum efendim! diye adamın elini sıkarken, o:

— Bu dördüncü tanıştırılmamız... dedi.

Bir utandım ki...

— Affedersiniz... Filân diye birşeyler mırıldandım.

Aradan bir zaman geçti. Bu adamla beni bir daha tanıştırdılar. Ama ben onun o adam olduğunu hatırlıyamadığım için, gülümseyerek:

— Memnun oldum efendim! derken, adam kaşlarını çattı:

— Bu beşinci... dedi.

Kıpkırmızı oldum utancımdan. Bir daha yüzünü unutmıyayım diye dikkatle baktım.

Gel zaman git zaman, yine o adamla beni tanıştırdılar. Ama ben yine onun o adam olduğunu hatırlıyamadığım için:

— Memnun oldum efendim! diye elimi uzattım.

Adam:

— Bu altıncı!.. diye bağırarak elimi itti.

Artık onu iyice tanıdım. Her gördüğüm yerde hemen tanıyorum. Ama şimdi de o beni tanımazlıktan geliyor. Tam adamı tanıdım, adam da bana darıldı.

Bu unutkanlık yüzünden, yüzü gülen birini görsem, acaba bir yerden tanışıyoruz da yine hatırlıyamadım mı diye, ben de ona gülüyorum. Ben gülünce, adam daha çok gülüyor. Sonra birbirimize doğru yaklaşıyoruz, el sıkışıp hal hatır soruyoruz:

— Nasılsınız efendim?

— Teşekkür ederim, siz nasılsınız?

Adam yüzüme dikkatle bakıp:

— Affedersiniz, birdenbire hatırlıyamadım, nereden tanışıyoruz? diye soruyor.

O zaman anlıyorum ki, adamı tanıdığım filân yok...

— Bilmem. Sizi tanır gibi oldum da...

Kaçtır böyle bozuldum. Bir gün karımla birlikte Kadıköy iskelesindeydim. Önümde uzanmış bir el gördüm. Hemen ele uzanıp sıktım, salladım. Herhalde bir yerden tanışıyoruz ki adam elini bana uzatmış. Hani karşımdaki tanımadığımı anlayıp da alınmasın diye, aklımca, ben ondan atik davranıp eline sarılıyorum.

Eline sarıldığım adam şaşırdı. Ben de şaşırdım.

— Yere para düşürdüm de... dedi.

Adam yere düşürdüğü parayı almak için elini uzatmış. Ben de uzanan ele yapışmışım.

— Yaaa, öyle mi efendim... Deyip adamın elini bıraktım.

Karım, bu konuşmamızı duymadığı için:

— Kimdi konuştuğun adam? dedi.

— Bilmem... dedim.

— Nasıl bilmezsin, elini sıktın ya...

— Tanımıyorum. Adam elini uzatmış, ben de sıktım.

Yani adam hatırlıyamamak yüzünden, aman utanacağım diye, uzanan her eli sıkıyorum, gülen her yüze gülüyorum, bu sefer daha çok utanıyorum.

Acaip bir suçum daha var; insanları her zaman görmeğe alışık olduğum dekor içinde tanıyabiliyorum. Meselâ vapur biletçilerini tanırım ama, yalnız iskelede... İskeleden başka yerde, biletçi elbisesinden başka bir elbiseyle görürsem:

— Yahu, ben bu adamı bir yerden tanıyorum ama nerden?.. diye düşünüp dururum. Yakın bir tanıdığım mı, komşumuz mu, okul arkadaşım mı?.. Bir türlü çıkaramam. Kaç kere, böyle yanlışlıkla, bakkal dükkânının dışında başka bir yerde gördüğüm bakkal çırağının elini sıkıp:

— Nasılsınız? diye sormuşumdur.

Sonra düşüne düşüne toparlanır, adamın kim olduğunu, nerden tanıdığımı çıkarırım ama, o zamana kadar da adamla büyük bir saygı gösterisi ve nezaket içinde konuşmuş olurum. Hatırlayınca da birdenbire dönüş olmaz, epeyce konuşuruz.

Bir gün vapurda, bir adam geldi, karşıma oturdu. Gülümsüyordu. Anladım ki, hatırlıyamadığım bir tanıdık. Mahçup olmamak için hemen elini sıktım. Adamla konuşmağa başladık. Bu sefer hiç yanlışlık yoktu. Bu adamı muhakkak tanıyordum ama nerden?.. Postahanedeki memur mu, vapur biletçisi mi, yoksa bizim bakkal mı?.. Her zamanki sahnesini, dekorunu gözümün önüne getirebilsem, tanıyacağım. On dakika kadar konuştuktan sonra:

— Affedersiniz, sizi tanıyorum. Gözüm ısırıyor ama, nerden, çıkaramıyorum... dedim.

Adam:

— Beni herkes tanır, dedi, Büyük postahane önünden geçer misiniz?

Büyükpostahane der demez hatırladım. Oradan geçerken, her akşam bu adamı görürdüm. Bağıra bağıra türlü şeyler satardı. Adam anlatmağa başladı:

— Beyefendi, ben kumu alır, böbreklerden kum döken ilâç diye satarım evvel Allah... Benim sermayem dilim. Bize ayrıca sermaye istemez. Bir gün leke sabunu satarım, bir gün jilet satarım, bir gün haşerat öldüren toz satarım. Siz bana bakmayın... Bu zenaat Allah vergisi... Sermayesi yok, ham maddesi yok. Bendeniz, kirada oturduğumuz evin bahçesindeki toprakları, kutulara doldurdum, leke sabunu diye sattım. Sonra bahçede toprak kalmadı da alttan kil çıktı. Bu sefer kili biraz suyla karıştırıp tüplere doldurdum, yapıştırıcı madde diye sattım. Bendeniz halis deniz suyunu sırasında İngiliz tuzu diye, sırasında esans diye satarım. Evdeki sobamızın küllerini hiç ziyan etmem. Doldur kutulara, sat... Haşerat tozu diye, temizleme tozu diye, sun'i gübre diye... Artık nasıl biçimine gelirse...

İşsizlikten şikâyet eden vatandaşlara şaşıyorum. İş bilenin, kılıç kuşananın, demişler. İşini bilene bu memlekette iş çok... Yeter ki insan iş çıkarmasını bilsin. İnsan dediğin taştan ekmeğini çıkarmalı. Meselâ bendeniz, şu vapurun süprüntülerini toplar, yine bu vapurun yolcularına, basura, ülsere, ekzemaya, mayasıla en birinci ilâç diye satarım... Çünkü efendim, mesele, konuşmakta...

Vapur iskeleye yanaşıp da ayrılıncaya kadar adamı dinledim.

Bu olaydan birkaç yıl sonra bir tüccar arkadaşımın yazıhanesindeydim. Arkadaşım, beni birisiyle tanıştırdı.

Adam:

— Beyefendiyle eskiden tanışırız... dedi.

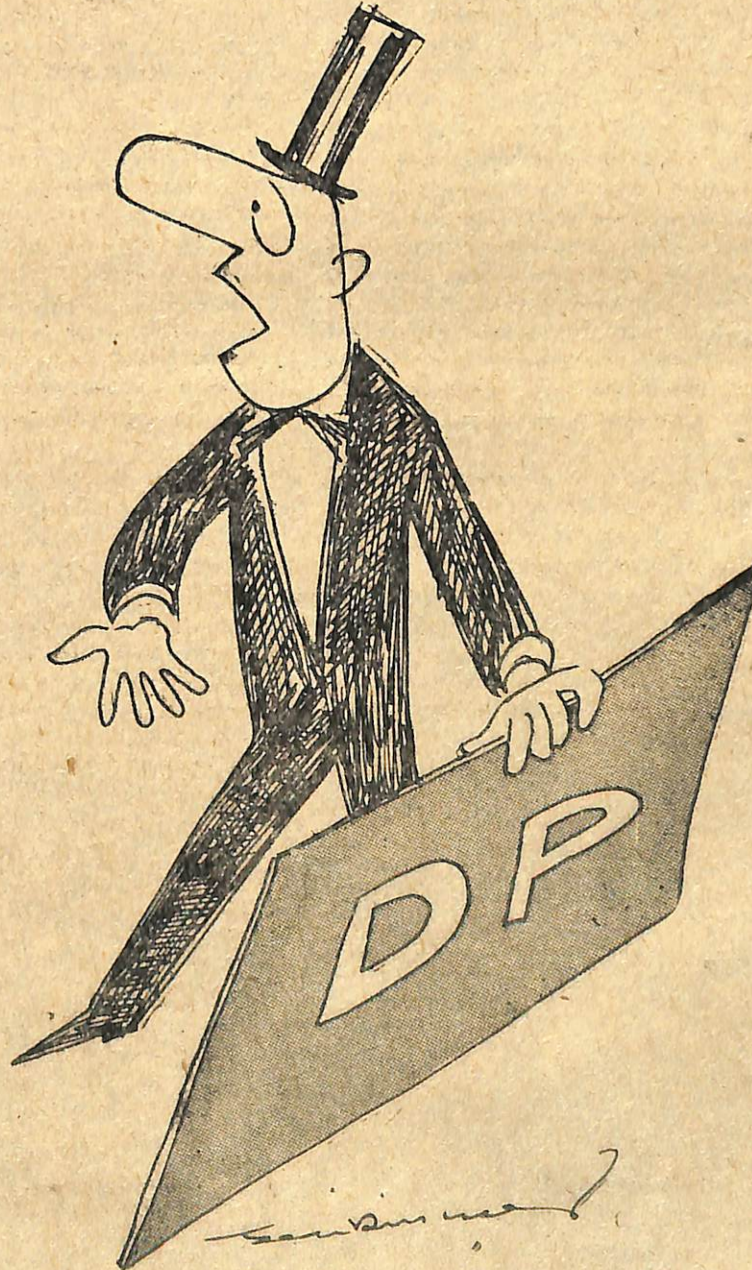
Evet, adamı tanıyordum ama nerden?.. Semt karakolunun polisi sivil elbise mi giymişti? Yoksa tren memuru mu idi?

— Sizi gözüm ısırıyor... dedim.

— Efendim, ben tüccarım... dedi.

— Ne ticareti yaparsınız?

— İhracat...

— Yeni partimizin adını bu levhanın arkasına yazdırın!

İhracatçı tanıdığım hiç yoktu.

— Ne ihraç ediyorsunuz?

— Ne olursa... Kepek ihraç ediyoruz, üzüm ihraç ederiz, fındık ihraç ederiz... Kim ne isterse, onu ihraç ederiz.

— Çalışma sahanız geniş...

— Yooo... Benim işim, taş, çakıl, toprak, kum üzerine. Bendeniz, dört kilo kepeği, dört bin ton kepek olarak ihraç etmişimdir. Nasıl mı? Gayet basit... Şuradan buradan talaş, kırpıntı kâğıt bulut, çuvallara doldurur, üstüne de biraz kepek serpiştirir, gönderirim. Bendeniz, fındık diye, bin çuval küçük çakıl ihraçetmişimdir. Tabiî bir miktar fındık da kullandık... Bir tarihte, sekiz yüz ton fasulye diye, toprak ihraç ettim. Hani memlekette orozyon yüzünden toprak kalmıyor diyorlar ya, doğru değil.. Yağmurların sürüklediği topraktan ne çıkar... Asıl, memlekette toprak kalmaması, son zamanlarda ihracatımızın artmasındandır. Hattâ bu gidişle taşlar bile kalmaz sanırım. Çünkü bu ihracat sayesinde taş, toprak eksiliyor ve günden güne memleketin seviyesi iniyor. Bir zaman sonra dağ bayır kalmıyacak, dümdüz olacak... Tabiî bir kere ihracat yaptığımız yere bir daha birşey gönderemiyoruz, yani almıyorlar. Ama birer kere göndermek bize yetiyor. Mesele işini bilmekte... Beyefendi, bu memlekette çok iş var...

Anlattıkları bana şaka gibi geldi. Sonradan arkadaşıma sordum:

— Doğru, dedi, bu adam badana kirecini krem diye sattı.

Bu ihracatçıyı tanımıştım. Vaktiyle, Büyükpostahane önünde satıcılık yapan adamdı. İşi ilerletip ihracatçı olmuştu.

Aradan yine epey zaman geçti. Bir avukat arkadaşımın yazıhanesinde birisiyle tanıştırıldık. Adam:

— Sizinle daha önceden tanışırız, dedi.

— Benim de sizi gözüm ısırıyor.. dedim.

Ama adamı nerden tanıdığımı bir türlü çıkaramadım. Adam:

— Efendim, şimdi politika ile uğraşıyoruz, dedi, hürriyet mücadelesine atıldık... Halk... Demokrasi... Hürriyet ve memleketin kalkınması... gibi mühim... Bizim partimiz...

Adamı tanımıştım. Eski satıcı, daha sonraki ihracatçı, şimdi de politikacı olmuştu.

Yumruğunu masaya vurarak:

— Biz memlekette... diyordu.

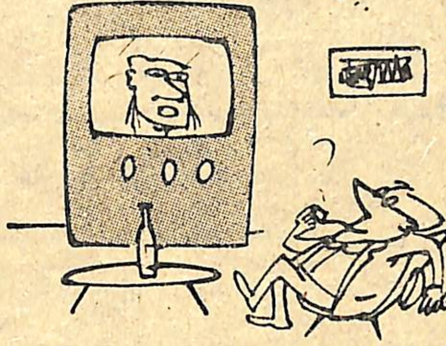
— Evet, evet, sizi şimdi tanıdım... dedim.

AZİZ NESİN

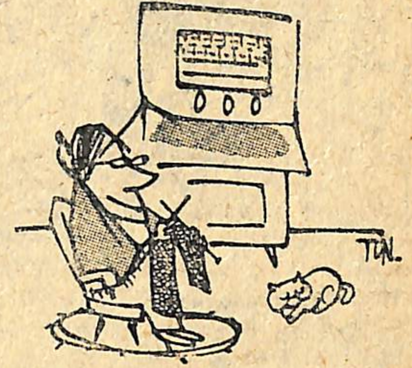
Hapederim!

Konya Ereğlisi'nde sekiz yaşında bir ilkokul öğrencisi, öğretmeninin evinden altın bileziklerini yürütmüş ve satarken yakalanmış.

Eh, çok görülmez. Hârika çocuklar diyarındayız. Üstelik hırsızlık en geçer meslek. Kocaman kocamanlar çalarlar da, bacaksızlar çalmazlar mı? Babaların günahı!

Onlarda feza çağı...

Bizde feza çağı...

Bekçi!

Geçen pazar kapı çalındı. «Seni birisi istiyor.» dediler. Baktım, Fötr şapkası sol kaşına kaymış, palto yakası yandan ve arkadan biraz afilice kalkık, uzun boylu, genç eskisi bir adam. Koltuğunda dolgun bir çanta, kocaman bir defter. Anladım, mutlaka birşey sızdıracak.

— Buyurun, dedim.

— Bekçi aylığı... dedi.

Elli liramı aldı, elime bir makbuz verdi, gitti.

Eski bekçileri düşündüm: Mahallenin büyük çınarları gibi adamlardı bunlar. Uzun boylu, yaz kış göğüsleri açık, pos bıyıklı, ak sakallı, gocuklu baba adamlar...

Bekçinin, mahallede çeşitli ödevleri vardı: Bir başka semtin delikanlısı bu taraftan bir kız mı alacak? Ailenin durumunu bekçi babadan sorarlardı. Düğün kapısında bekçi babayı bir iskemle atmış görürdünüz. Misafir geldikçe ucu demirli kalın sopasını önündeki kaldırım taşına vurur, içeriye haber verirdi. Dokuz ay on gün sonra, gelin hanımın doğum ağrıları mı tuttu? Ebe hanımı, bekçi baba alır getirirdi. Altı yaşına basan çocuk Mektebe başlarken «Amin alayında» atlas minderi bekçi babanın başında görürdünüz. Bekçi baba, beşikten tabuta kadar mahallenin bütün işlerini başarırdı.

Kurban Bayramlarında koyunlarınızı o seçer, o keser, o yüzerdi. Kandillerde ölmüşlerinizin ruhu için açtırdığınız suları ona sebil ettirirdiniz. Satılık dükkânı, kiralık evi o bilirdi. Mahallenin çapkın delikanlısına, oynak duluna o nasihat ederdi. Yangında onun sesini duyardık. Sokak sokak dolaşır, karanlıkta aralık kalmış kapıları o örterdi. Buna karşı mahallenin ona verdiği neydi ki?... Bayramlarda bir yazma mendil, bir kutu şeker, yahut bir gümüş çeyrek. Bugün artık bir bardak su içemediğiniz beş kuruşun eski adıdır bu çeyrek.

E, ya bugünkü bekçiler, şu benim elli liracığımı alıp giden?.. Bunlar, hangi sosyal hizmeti görüyorlar acaba?...

Ben, bekçinin adını ara sıra gazete sütunlarında görüyorum: Bir bekçinin tabancası çalındı, dükkân soyan bir bekçi yakalandı, bir bekçi metresini bıçakladı diye...

Bugünkü yaşayışımızda yeri kalmayan bekçinin yapacağı en son ve en hayırlı iş vatandaşın kesesinden elini çekmektir.

Y. Z. O.

Sanayi Bakanı kâr eden fabrikaları satacağız, dedi. (Gazeteler)

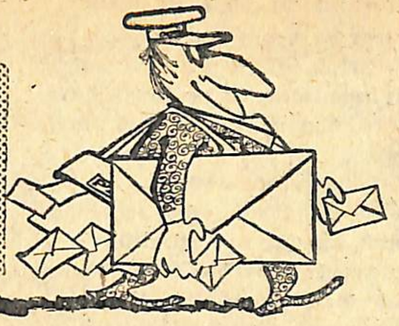

Kocatopçu — Eeeh... Şimdi topu attık!..

Nimet Arzık

Ankara Mektubu

Sevgili okuyucularım,

Bugünlerde hafif komedi havasına teşneyim. Onun için «hafif» liklerden başlıyacağım:

Çoook...

Y. T. Partisinin bir tebliği bizim gazeteye ulaştı. Ekrem Alican'ın Ege gezisine çıkacağından ve (onların deyimlerini kullanıyorum) çoook büyük bir basın toplantısı yapacağından İzmir'de bahsediyordu.

Çoook büyük basın toplantısı nasıl olur ki?...

Düşündük, taşındık şuna verdik arkadaşlarla:

Büyük adamın yaptığı herşey çoook büyük olur. Çoook..

Küçük düşmek..

Rahatı, Amerikalı yaydı sıvadı Dünya'ya. Cebinde hışır hışır dolarları, uçağından indiii, sırtında pipolu veya karanfilli buruşuk gömlek, ayağında soluk bir pantalon, daldı sahte yaldızlı otellere, gece kulüplerine, kazık loantalara, uyuşuk kulüplere...

«Aaaa» dedi herkes önce «giyimsiz kuşamsız dalınır mı?...»

Sonra, herkes alıştı giyimsizliğe kuşamsızlığa. O kadar alıştı ki, insan bazan şaşaa görünce bir nebze peri masalı gibi geliyor. Dünya şaşaa dünyası değil artık, fazla kırık dökük...

Paris'te Ritz otelinde çay saatine gidersiniz. Herhalde on sene evvel buranın çay salonunda şapkasız gözükmek, Parlâmentoya anadan doğma girmekten betermiş kulların indinde... Şimdi, şapkalısını da görürsünüz, şapkasızını da, nah bu kadar pırlantalısını da, basma elbiselisini de, herkes kılığında rahattır. İlle ve ille bir kalıplaşma yoktur. Süslenmek isteyen dişlerine kadar süslüdür, istemiyen de süssüzdür... Bütün bunları söylememin sebebi var, söyledikçe söyliyesim geliyor, giremiyorum meselenin özüne...

Geçen gün Ankara'nın bir oteline bir arkadaşım çaya dâvetliydi. 1900 senesinde gelin gidecekmişçesine süslendi, berberlendi, kolyelendi, kürklendi. Bir nebze hayretle bu «harp hazırlığını» seyrediyordum. Bakışımı gördü ve:

— Şekerim, dedi (nefret ettiğim bir kelimedir bu, şekerim, hayatım gibi kelimeler) arkadaşlarımı küçük düşürmek istemem...

Arkadaşları küçük düşürmemek için, bir temiz sveter, bir ütülü etek iki tutam boya, bir tutam görgü, yarım tutam bilgi, çeyrek tutam nezaket yeter de artar. Yetmez mi? Artmaz mı?

Koskoca bir ihtilâl oldu, hâlâ «küçük düşmemek» için, hayvan postuna sarılmaktan başka çare bulamıyor bazıları. Bana çok kızıyorlar biliyorum. Ben de kızıyorum. Fitiz, fit... Fit bile değiliz, ben daha eziğim, çünkü haklıyım bazı bazı!

Yeni bir adet

Şakaya çok dayanıklı Kasım Gülek yeni bir âdet edindi. Meclisin etrafına halk toplanıyor ya... İnsanlarda merak öldürseler ölmüyor... Kasım Gülek dostumuz Meclisin büyük kapısından çıkıyor. Sağa sapsa hemen kendini caddede bulacak. O öyle yapmıyor. Meclisin etrafında tur atıyor, halkı yara yara... Uzaklardan gelen vatandaşlar dürtüşüyor:

— Bu Kasım Gülek ha?..

— Bu Kasım Gülek mi?..

O da, gözlüğünün arkasından memnun, şıldır şıldır bakışlar fırlatıyor...

Vatandaşlar memnun, gülüşüyorlar... Kasım Gülek memnun, gülümsüyor... Ben memnun, yüzüm gülümsüyor, kalemim gülümsüyor... Görür gibiyim: Siz bile memnunsunuz, gülümsüyorsunuz, değil mi?

Özden Toker'in yazısı

Akis mecmuasında bazen, bazen değil sık sık İnönü hakkında yazılar çıkar. Metin Toker'in yazdığı yazılar taraf tutmakla beraber enteresandır, İnönü'nün hasımları için ısırıcıdır, ustaca propaganda vardır içlerinde... Fakat... Bazan İnönü ailesi hâtırat yazar, röportaj yapar ailenin ve memleketin büyük adamı hakkında, o zaman... O zaman yazılar tabii olmuyor...

İnönü'nün hâtıratı çıktı bir zamanlar mecmuada. Fakat, çok kuru ve renksizdi. İsmet İnönü, mutlaka beklediğimiz, umduğumuz hâtıratını artık sahiden yazmalıdır.

Bir zamanlar da, Özden Toker'in, «Babam İsmet İnönü» diye bir kaç yazısı çıktı. Terbiyeli, iyi yetişmiş

bir kız, o şekilde yazabilir: «Babam, kırmızı salonda oturur, yeşil koltukta gazete okur, şunu yer bunu yemez, sofrasında misafir bulundurur. v. s...» Özden, bir hafta çalışmışmış, bu teferruatı bize vermek için... Ben hep «Ah Mevhibe hanımefendi yazsa veya dikte etse. Ne kadar ilgi çekici olur?» diye dövünür dururdum... Kızına dikte etmiş... İnsan, İnönü'nün bilinmedik taraflarını aydınlatacak bir tek müşahede, düşündürücü bir tek söz bulamıyor içinde.. Gene harcandı İnönü...

Yalnız bir dokunaklı tarafı var işin: Öyle bir nesle mensup ki, öyle bir gelenek içinde büyümüş ki sayın Mevhibe İnönü, zevc ve «Efendisini» bu kadar sene boyunca kritik bir gözle incelememesi tabii geliyor insana...

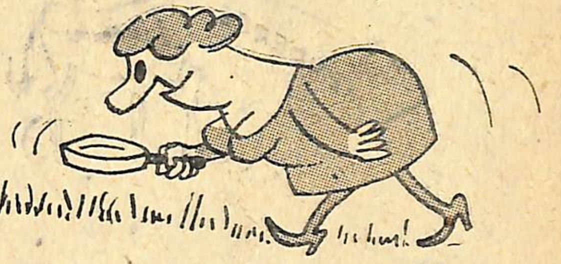
Fakat usta bir yazar, onu konuşturabilirdi, sorabilirdi... Ben hâlâ Mevhibe hanımefendinin «özlü» hâtıralarından vazgeçmiş değilim... Aile içinde pişirilip kotarılmak şartıyla... 45 sene tarihi yapan birinin yanında yaşamak, ne kimsenin şansı, ne kimsenin harcı... Onun için eli kalem tutanlar bir sorguya geçseler de bu eksik giderilse...

Ne demiş bir Batılı yazar: «İnsanın zekâsı verdiği cevap kadar sorduğu sualden de belli olur!»

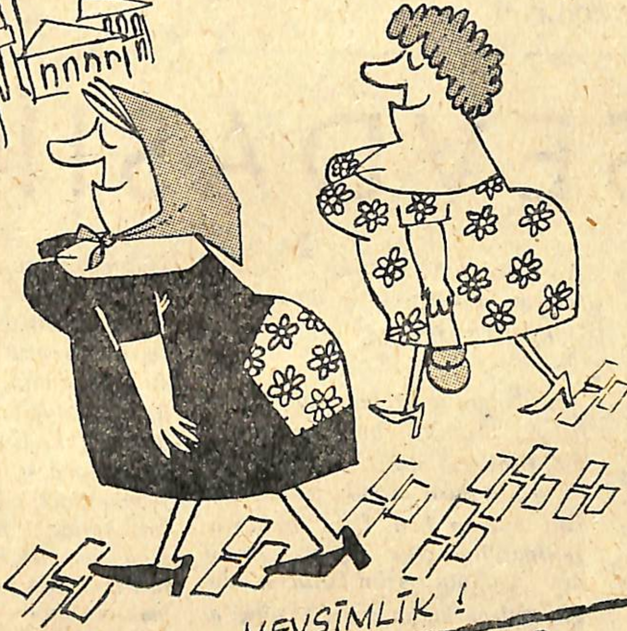
CAFER ZORLU

Falaka!

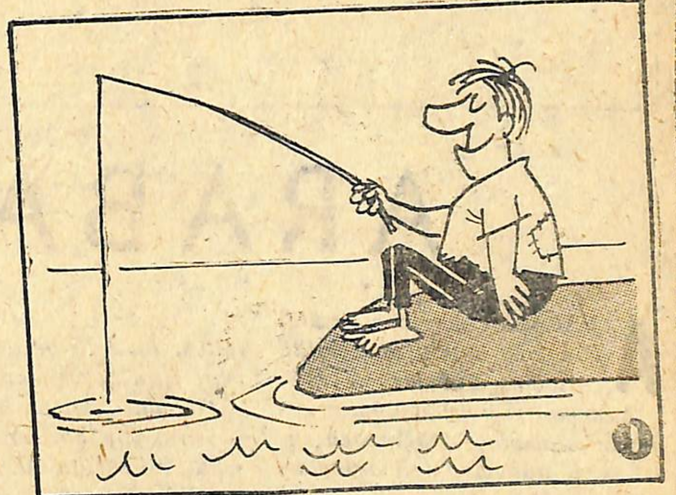
ZEKİ

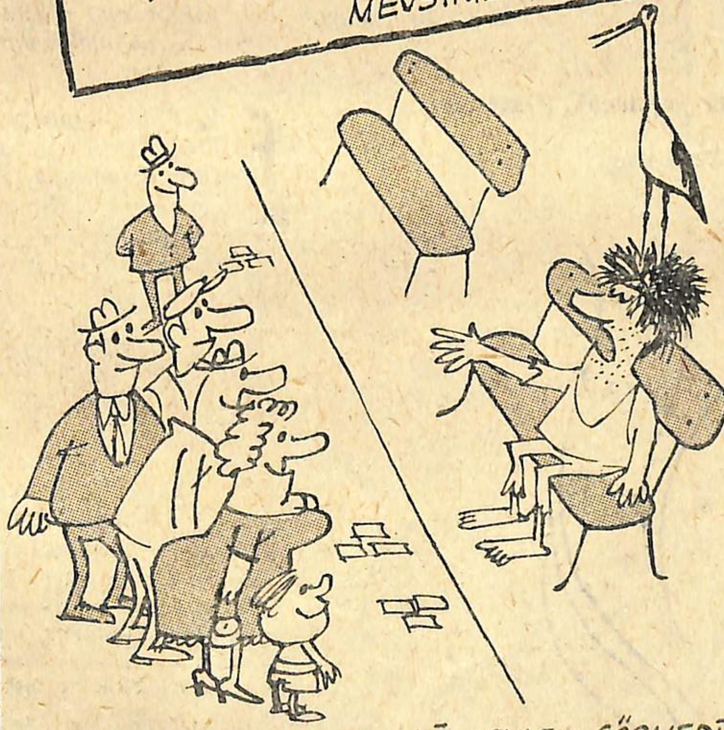

MEVSİMLİK !

—NE BAKIYORSUNUZ BE, HİÇ LEYLEK GÖRMEDİNİZ Mİ?

HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ

YAZISIZ!

ARABA SEVDASI!

*ARABALAR geçiyor önümden irili ufaklı, allı yeşilli, cins cins **arabalar.***

Arabalar geçiyor önümden eskimiş arabalar, 1960 modeli pırıl pırıl arabalar; özel arabalar, piyasa arabaları.

Arabalar geçiyor önümden, bazıları süzülerek, bazıları hoppa bir sokak sürtüğü gibi sekerek, bazıları nikotine boğulmuş yaşlı bir göğüs gibi hırıldıyarak!

Arabalar geçiyor önümden özel arabalar. Direksiyonların da, ya paranın hâlâ genç tuttuğu bir ihtiyar çapkın, ya başında yirmi yaşın rüzgârları esen zamane delikanlısı.

Arabalar geçiyor önümden, arabaların direksiyonlarında oturanlar, direksiyonlarda oturanların yanlarında oturanlar. Hepsi de ne kadar genç, ne cana yakın, ne şirin şeyler. Görünüşleri ben okul öğrencisiyim diyor. Okul öğrencisi, mini mini yumurcaklar, okuldaki derslerine ek olarak özel arabalarda gurur öğrenimi yapıyorlar. Oturuşlarındaki çalıma, bakışlarındaki küçümseyişe aldanıp, arabanın asıl sahibinin bu okul kaçkını bu ev kaçkını, küçük hanım olduğunu zannedersiniz.

Nasıl da sokulurlar direksiyondaki erkeğe; uysal bir kedi gibi, nazla, işveyle... Arabayı sanki iki kişi birden kullanırlar.

«Bir namazlık saltanatın olacak» demiş Cahit Sıtkı. Bunlarınki de bir otomobillik gezintilik saltanat. Böylelerini görünce, acaba derim kendi kendime karı koca mıdırlar? Sonra düşünürüm, velevki üç günlük evli bile olsalar, insanın eşi sokakta ve otomobilde erkeğine böylesine sokulamaz. Bunun da bir usulü, bir yeri, bir biçimi vardır.

AKŞAM saatinde Boğaziçi, ve Boğaziçinde ben ve bende sarhoş düşünceler! Ne de tatlı rengi var şu rakının. *Mat bir beyaz. Beyazların en tatlısı. Bu tatlı beyazı içiyorum; ben; içim beyaz, bembeyaz.*

Arabalar geçiyor önümden sıra sıra, boy boy arabalar. İhtişamlarını savura savura kayıyorlar. Ya ben, sarhoş, mahzun, kederli, sevinçli, bahtiyar, zavallı ben. Ben de hayalimin arabasındayım, sol ayağımı gaz pedalına basmış uçuyorum; yarış ediyorum, önümden geçen arabalarla, toz ediyorum hepsini... Beynimin kilometre ibresi, yavaş yavaş yükseliyor; altmış, yetmiş, seksen, doksan, yüz; aman kızım, direksiyondakinin derisini yüz.

Arabalar ve arabalarda bazan ürkek, korkak sinmiş oturan kızlar. Bunların nasıl tavlandıklarını ya da nasıl araba tavladıklarını bilirim ben. Özel arabayla zamparalığa çıkan erkek, kadın arar. Kadının iyisini kötüsünü değil, sadece kadın arar. Yeterki arabasını yanında durdurduğu kadın, kapısını açıp içeri girsin bütün mesele bu.

Zamparalığa çıkmış kadın ise, araba arar, arabanın markasını, modelini, büyüklüğünü ya da küçüklüğünü arar. Eğer önünde lûtufkârca bir anlık duruş yapan araba, Chevrolet markanın 1960 model impala cinsi ise, direksiyondaki erkek yetmiş yaşında da olsa, hanım kız kendini heyecanla pufla koltuğa bırakıverir. Yoook önünde duran araba, örneğin, 1951 model bir Fort eskisi ise, bakmak zahmetine bile katlanmaz.

EVET hayalimin arabasında artık ağır ağır gidiyorum. Direksiyonu sola Yıldız asfaltına çeviriyorum. Kız tavlanacak en iyi yerler tenha yerlerdir. Dolmabahçe gibi, Harbiye asfaltı gibi, Boğaz gibi.. İşte uzakta bir kız göründü o da ağır ağır ilerliyor. Gaza hafif dokundum, yaklaşmaktayım, yaklaşıyorum, yaklaştım. Klâksona belli belirsiz bir fiske vurdum başını çevirip bakıyor on sekizinde ya var, ya yok Lotrek'in tablolarına benziyor, fettan bir şey. Tam önünde arabayı durdurup camdan eğiliyorum.

— Sizi gideceğiniz yere kadar götürebilir miyim? Etrafına bakınıp cevap veriyor.

— Bilmem ki, nasıl olur?

Bunun «hay hay istediğiniz yere gidebilirim» demek olduğunu anlıyorum, hemen ön kapıyı itip;

— Buyurun diyorum ve buyuruyor. Gidiyorum, nereye; boğaza. Boğazda içeceğiz; sonra sonra da evime götürüp ismini bilmediğim hanım kıza, kitaplarımı ve aile albümümü göstereceğim.

ARABALAR geçiyor önümden, Chevrolet, Opel, Mercedez, Fort, De Soto, Mercury, arabalar. Bu arabalara gönül veren, kendilerini veren kızlar, hele sizler, hele sizler!

Yaşar ÖZEN

Bu yaz adada şenlikler yapılacak. (Gazeteler)

Şenlik!..

Var mı, yok mu?

A. P. Başkanı Ragıp Gümüşpala:

— Kuyruk da yoktur, düşük de, diyor.

Y. T. P. Başkanı Ekrem Alican:

— Yoktur da, yoktur, diyor.

İstanbul Valisi Refik Tulga:

— Kuyruk vardır, ben onlardan devamlı mektup almaktayım, diyor.

Hattâ, kendisine yollanan tehdit mektuplarından bir bölüğünün «yobazo-demokrat» lardan, bir bölüğünün ise «demokrat» lardan geldiğini söylüyor.

Son günlerde olup bitenler öylesine karıştırdı ki kafalarımızı, nerdeyse insanın:

— İhtilâl oldu mu, olmadı mı? diye soracağı geliyor.

Tam sırası!

Y. T. P. ile A. P. birleşiyor.

Y. T. P. ile A. P. birleşecek.

Hayır, birleşmiyorlar. A. P. ile B. P. birleşecek.

Yok canım, vazgeçmişler.

Ben size doğrusunu söyliyeyim mi? Birleşemezler artık, mart geçti..

Kuyruk sokumu

Sivas'ın Zara ilçesinde bir müftü:

— C.H.P. liler mâsum D.P. lilere baskı yapıyorlar. Allah zindanda yatanları, bütün mâsumları kurtarsın, yollu konuşmağa başlayınca cemaat camiyi boşaltıyor.

Müftü yirmibeş yaşındadır. Hiç değilse onbeş yaşındanberi bu memleketin çektiklerini görüyor. On yıldır zindan yok muydu bu memlekette? On yıldır nice mâsumlar çürütülmediler mi? Neden sözüm ona din adamları şimdiyecek bu ağzı kullanmadılar?

Hadi gelin de kuyruk yok bu memlekette deyin! Kuyruk değil ya, kuyruk sokumu bile var. Vuracaksın kuyruk sokumlarına tekmeyi, anlıyacaklar camide böyle nutuk çekmeyi!... Yolu var mı başka?

Müftülerin müftüsü

Gürün Müftüsü Hüseyin Turan memleketsever, uyanık, dinin gereklerini bilen, dini politikanın dışında tutan, düşüklerin iğrenç politikalarına âlet olmadığı için hayli sıkıntı çektirilen bir insandır. Bütün iyi, doğru, bilgili, memleketini seven kimseler gibi de cesurdur.

İşte bu müftülerin müftüsü, geçenlerde Dünya gazetesine verdiği bir demeçte:

— Ezan Türkçe okunmalıdır. Ancak, bunu Diyanet İşleri Reisliğinin ele alması gerektir, demiştir.

Ama hangi Diyanet İşleri Reisliği bu? Hayırlıoğlu'ların doldurduğu reislik mi? D.P. nin kuklası reislik mi? Bütün üstünlükleri yaşlılıklarından gelen kimselerin oturtulduğu reislik mi? Öyleyse çok bekleriz daha!...

Halkının yüzde doksanının okuma yazma bilmediği bir memlekette, D. P. nin afyon politikasının uyuşukluğu içinde olan bir memlekette, devrimleri boğmak isteyenlerin yer-yer, zaman-zaman kıpırdaştıkları bir memlekette yüzyıllardır sömürme konusu olmuş bir sorunu ne halkın eğilimine bırakabiliriz, ne de nitelikleri belli Diyanet İşleri Başkanlarının direktiflerine... Devrimler —hoş, buna devrim bile denmez ya— halkın fikri, isteği sorularak yapılmaz. Öyle olsaydı bu halk ne şapka kordu, ne de bugünkü harfleri kabul ederdi. Devlet gücünü ellerinde tutanlar, halkı bir çocuk gibi eğitmelidirler. Bu memleket sömürge olmaktan daha ne zaman kurtulacak? Gürün Müftüsünü saygıyla selâmlarız.

Bir bu kaldıydı..

Gazeteler yazıyor, suni buz yapılacakmış. Yâni suyu kalıplar halinde dondurup dondurup piyasaya süreceklermiş. Eee, doğrusu bir bu eksikti!...

Bakıyorum da, yapılan işlerin hiç biri halkın çoğunluğu düşünülerek yapılmıyor. Bence teneke teneke sıcak su çıkarsalar piyasaya, daha iyi ederler. Hiç değilse elini yüzünü yıkar millet. Kirinden pasından arınır. Buz da ne oluyor? Zaten memlekette kapı kapıya düşman, pencere pencereye... Bayramlar bile çözemiyor vatandaşların arasındaki buzu. Hele şu son günlerde her yan buza kesti. Gürsel Paşa bile bu soğukluğu ılıtmak için Kardeşlik Haftası ilân etti.

Tekel'in gücü yetiyorsa, buzları eritsin. Buz yapmak hüner değil.

Kendisi muhtaç dedem!

Bundan böyle ilkokul öğretmenleri radyo ile eğitilecek. Bu nasıl olur, demeyin. Programları Millî Eğitim Bakanlığı'yla birlikte I.C.A. (Amerikan İktisadî Yardım Heyeti) uzmanları düzenliyecekler.

Öğretmenler radyo ile eğitilecek, iyi, hoş. Peki ama, ya radyoyu kim eğitecek?

Hiç unutmam, düşüklerin palavra yelken gittikleri günlerdeydi. Bir «Köylü Kardeşler» saati vardı radyoda. Hımbılın biri çıkar:

— Sevgili köylü kardeşlerimiz, diye başlardı D.P. propagandasına. İki türkü, üç davul arasında bir alay lâf sıralar, arkasına baka baka çeker giderdi.

Bir gece yine bu saati dinliyorduk. Yine bir alay lâftan sonra:

— Şimdi memleket havaları dinliyeceksiniz, dedi.

Eh, ne de olsa içi açılıyor insanın türküleri dinlerken. Hadi bakalım, dinliyelim, dedik. Bağlamayla birlikte güzel bir türkü başladı. Ardından bir ikincisi. Fakat, türkü yarı olmadan hırp diye kesildi, başka programa geçildi. Çok kötü bozulmuştuk. Sövüp saymağa başladık. Köylü bir konuk vardı aramızda. Gevrek gevrek güldü:

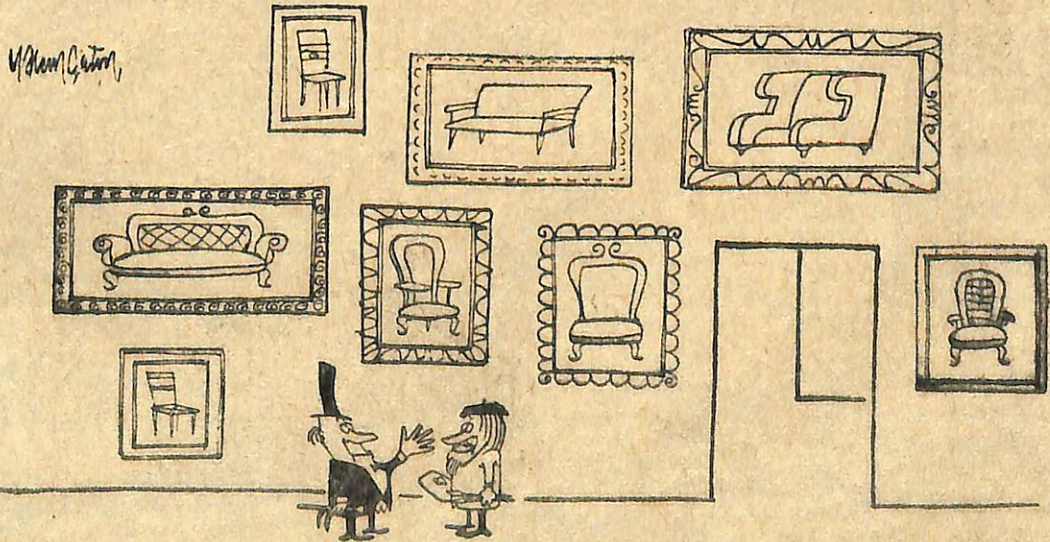
— Eee, dedi, bu birbuçuk da bize yeter...

Doğrusunu isterseniz, kaldırmalı bütün okulları, fakülteleri, kurmalı iki radyo istasyonu, birkaç da öğretmen, tamam! Herkes alsın bir radyo makinası, evinde yangelip dinlesin dersini. Kars'tan Karaköse'den gelip Ankara'nın, İstanbul'un sefalet yuvalarında fakülte öğrenimi yapacağım diye çırpınıncıya kadar, en güzeli budur. Ne fakülte giriş kaygusu, ne yol, ne otel, ne yurt parası... Galiba bizim için en doğru yol da budur. Bilmem, yine ilgililer bilir, benden önermesi...

Cankurtaranda turistik tesisler yapılacak. (Gazeteler)

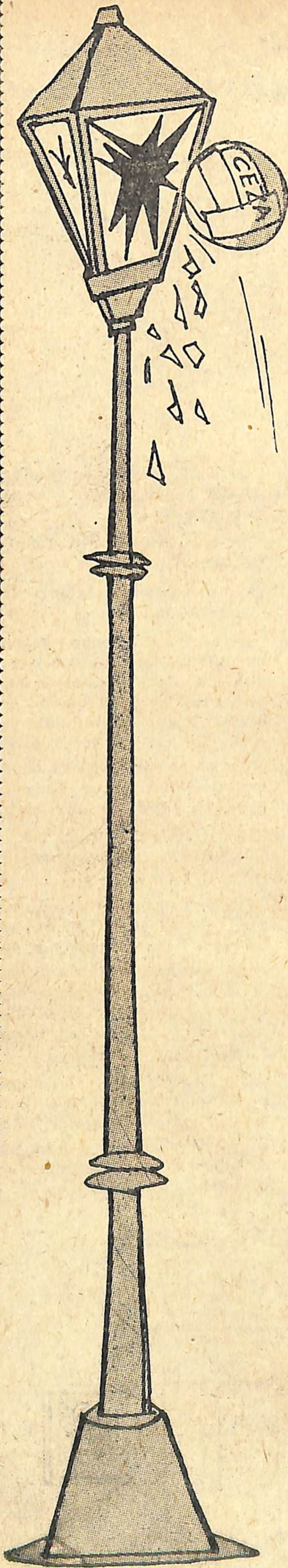

Turist — Can kurtaran yok mu?..

— Bunlardan bir düzine istiyorum. Parti binasının duvarları için..

Stadyumdan Sesler

Fenerbahçenin altı oyuncusu cezalandırıldı. (Gazeteler)

Kaleci; kaleciye ?..

KALECİ, öbür kaleciye gol atar mı? deseniz, bu suale herkes güler.

Evvelki hafta oynanan maçların en ilgi çekici olayı, Beşiktaş - Şekerhilâl maçında cereyan etti. Beşiktaş takımı formunda olduğu için Şekerhilâl enikonu bastırıyordu. Hattâ bu arada iki de gol atmıştı. Bir aralık Beşiktaş müdafaası, Şekerhilâl'in gole giden forvetlerinden birini ceza sahası içinde çelmeliyerek düşürdü. Hakem de haklı olarak penaltı cezası verdi.

2-0 yenik durumda olan Şekerhilâl için bir ümit ışığı belirdi. Ama penaltıyı kimin atacağı belli değildi. Bir de baktık ki, Şekerhilâl'in kalecisi Sefer, öbür kaleye doğru koşuyor.

Herkes gülmiye başladı. «Eh, demek ki, bir kaleci, öbür kaleciye gol atabilirmiş.

Şekerhilâl'in kalecisi Sefer penaltı noktasına topu dikti. Beşiktaş'ın oyuncularından biri de, yerleştirilmiş topa sokulup şöyle bir el değdirdi. Yani hesapça «apsunladı.» Tabii Sefer, apsunlaşmış topa vuracak değil ya... Onun apsununu bozmak için bu sefer kendisi topu tekrar elledi. Geriledi, geriledi, topa bir tane yaptırdı. Ama faydasız... Top, Beşiktaş'ın kalecisi Necmi'nin ellerinde kalıvermişti. Tabii Beşiktaş'lılarda müthiş bir sevinç...

Aradan bir iki dakika geçti, ya geçmedi. Bu sefer Beşiktaş forvetinden Ahmet, gol pozisyonuna girmişti ki, ceza sahası içinde Şekerhilâl'li Bülent tarafından açıkça çelmelenerek yere düşürüldü. Hakem de ister istemez penaltıyı verdi.

Bu sefer de Şekerhilâl kalesine atılacak penaltıyı, Beşiktaş kalecisi Necmi çekmiye kalkmaz mı?..

Stadyom kahkahadan kırılıyor. Sahalarımızda böyle bir hareket ilk defa cereyan ediyordu. Beşiktaş'lılar:

— Etme Necmi!.. dediler. Bu işin şakası yok ki... Şenol çeksin...

Necmi:

— Hayır, diyordu. Bir kaleci, öbür kaleciye nasıl gol atarmış, bunu ben göstereyim...

Gerildi, geriİdi, bir tane vurdu. Top kale direğine çarpıp geri geldi. Şekerhilâl de böylelikle başka bir golden kurtuldu,

Yalnız, Beşiktaş'ın bir gol kaçırmasına son derece üzülmüş olan, Basın tribününün gediklilerinden Yamuk Mustafa, bağırmıya başladı:

— Oğlum, dedi. Kaleciler gol atmak için değil, gol yemek için yaratılmışlardır.

Malûm ola ki!.,

Bir maç başlarken, hangi tarafın kazanacağını, hangisinin de kaybedeceğini stadyomda, önceden anlamak kabil... Takım kaptanları hakemin elini sıkıp da, kaleleri seçmek için para attıkları vakit, sahada bulunan gazete fotoğrafçıları da, çoğunluk halinde kalelerden birinin arkasında toplanırlar. Eğer fotoğrafçıların büyük kısmı, gazhane tarafındaki kalenin arkasına toplanırlarsa, o takdirde o kaleyi almış olan kulüp yenilecek demektir.

Çünkü malûm ya, fotoğrafçılar, maçlarda yalnız gol resmi çekerler.

Üç hâneli!..

ANKARA'nın sempatik bir futbol takımı var. Adı: P.T.T.

Fakat bu takım İstanbul'da maç yaptığı zaman İstanbul'lular ona, daha tafsilâtlı bir isim takıyorlar:

Postahane, telgrafhane ve telefonhane takımı...

Yeşildirek bu!

CUMARTESİ pazar maçları yapılırken, seyircilerin bir çoğu ellerindeki toto kâğıtlarını çıkarıp kime ne verdiklerini, bir kolonda kaç tutturduklarını hesaplarlar. Hele bu hesaplama işi pazar maçları yapılırken, öteki sahalardan neticeler geldikçe daha hareketlenir.

Bir Toto hastası, eline kuponunun müsveddesini almış, hem bakıyor, hem de hayıflanıyordu:

— Tuh be... Yeşildirek'e beş tane beraberlik vermişim de, ancak bir tane galibiyet oynamışım...

Arkadaşı cevap verdi:

— Kabahat senin... Yeşildirek'e direk oynıyacaksın, direk... Zaten adı üstünde: Yeşildirek...

Bırakmaya almamış ki!

BEYKOZ'un kalecisi Sıtkı Şekerhilâl'in bir çok akınlarını önlemiye muvaffak olmuştu. Topu sık sık, Şekerhilâl forvetlerinin ayaklarından kapıyordu. Ama Şekerhilâl'li Ferit de Sıtkı'yı hiç boş bırakmıyor, degaj yapmasına bile fırsat vermek istemiyordu. Ferit'in bu hareketleri seyircileri de sıkmıya başlamıştı. Kapalı tribünün hasta müşterilerinden Beykozlu Celâl, bağırdı:

— Bırak be oğlum, bırak.. Degajını tamam yapsın. Bırak şunu...

Arkasında oturan yaşlıca bir adam cevap verdi:

— Bırakmıya almamış ki, geçinmiye almış kardeşim...

Yapma be!..

ŞEKERHİLÂL takımı Beşiktaş karşısında hiç bir başarı gösteremeyip dört gol yediği halde, Ankara'nın P.T.T. takımı dört gole karşılık Beşiktaş'a iki gol atmasını bildi. Bu gollerden biri Necmi'ye, öbürü de kaleci yedeği Muhittin'e atıldı. Muhittin'e bir şey dediğimiz yok. Ama Necmi'nin yediği gol gerçekten haybedendi. Topun, birkaç oyuncunun ayağında dolaştıktan sonra Beşiktaş ağlarına rahatça takıldığını gören C tribününün fıstıkçısı Adem:

— Yapmba be Necmi!.. diye bağırdığı.. Sen de bu gün Turgay'laştın galiba...

O kadar olacak!

BEŞİKTAŞ - P. T. T. maçının ikinci devresinde, top tac'a çıktı. Tac'ı P.T.T. ilerden birinin atması gerekiyordu. Fakat yan hakemi Asaf Öztan tac'ı P.T.T. ye değil de, Beşiktaş'lı bir oyuncuya attırdı. Seyirciler göz göre göre yapılan haksızlığı protesto için bağırdılar:

— Hakeeeeem!.. Haksızsın, haksızsın!..

Yaman kritikçi Çetin cevap verdi:

— Oğlum, o hakem polislikten hakemliğe geçmiş... Eskiden polis olan adam, elbet o kadar haksızlık yapacak....

Kulakları çınlasın!

ŞEKERHİLÂL'in kalecisi Sefer, maçın 64. ncü dakikasında Mustafa'dan, maçın dördüncü golünü de yeyince, seyircilerden Ara, (herhalde o işe biraz para yatırmış olacak) öfkelendi:

— Yuh be Sefer!.. dedi. Zeki Müren bile olsa tutardı bunu.

Adnan VELİ

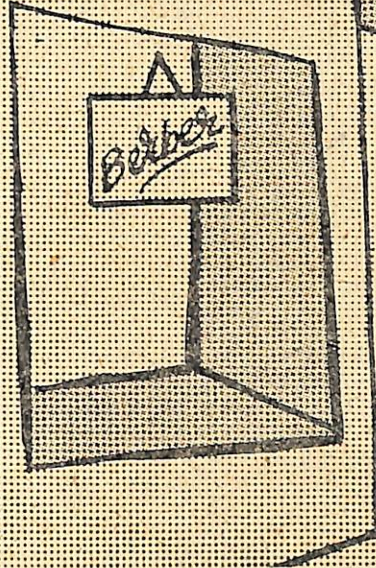
POLİTİKA Başladı

CAFER ZORLU

ANKARA KALESİ

SİYASÎ TOPLANTILAR KAPALI YERLERDE YAPILACAK (GAZETELER)

12-14 ARASI KAPALI

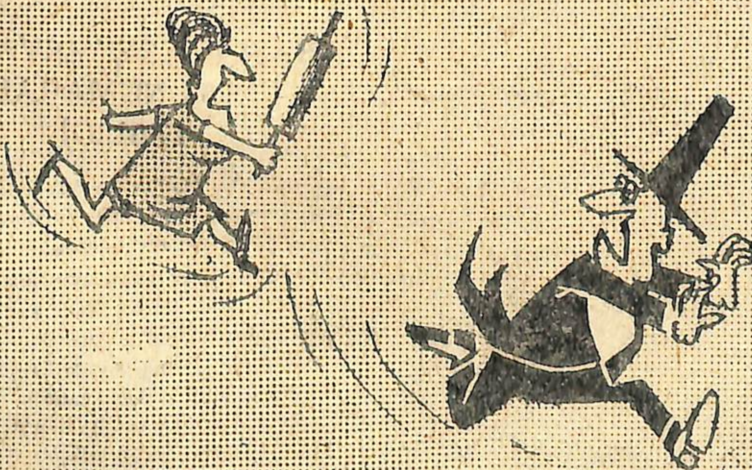

-İÇERDE SİYASÎ TOPLANTI VAR GALİBA...

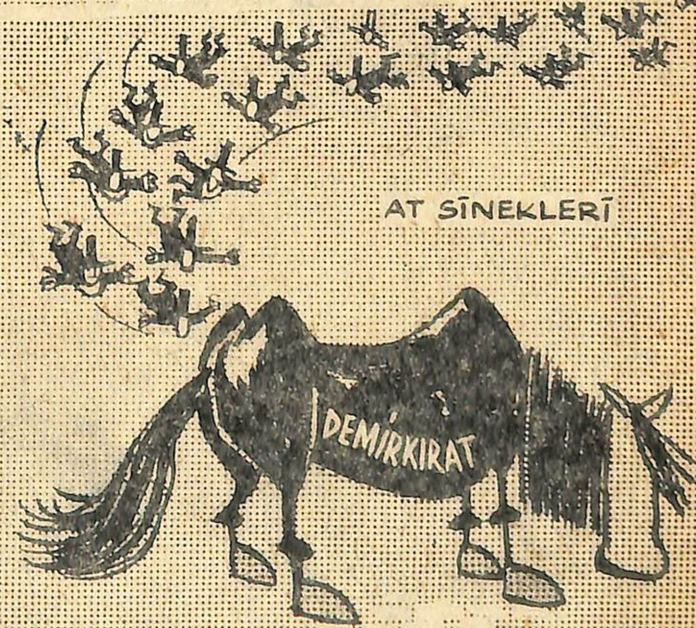
SİYASÎ TOPLANTILAR KAPALI YERLERDE YAPILACAK (GAZETELER)

KAPALI TRİBÜN

YAZISIZ

-DÜZENBAZ HERİF... SEN O VAATLERİ GİT DE MİLLETE YUTTUR!

Saadet ANLAYIŞI!

DAMAT aynanın karşısında traş oluyor ve söyleniyor:

— Bir saat sonra evlenmiş bulunacağım. Yaş resmen otuz dokuz, fakat hakikatte kırk iki... Tam vakittir. Bunca sene gezdim, tozdum, karaağaca kandil astım. Çapkınlığından da, içkisinden de, kumarından da hepsinden hevesimi aldım ve yoruldum. Vücudumda için için ağrılar, sızılar peyda oldu. Artık bir kır köşesine, veyahut deniz kenarına çekilerek kafamı ve vücudumu dinliyeceğim.

Dünyanın Hanyasını Konyasını anladığım için, eskilerin dedikleri gibi bir «aşk izdivacı» yapmıyorum. Ne yalan söyliyeyim yeni yetişme kızlara emniyet edemiyorum. Onların gözü kocadan ziyade eğlencede, süste, plâjda, balodadır. Ellerinden iş gelmez. Hasta olsa bir çorba pişiremezler. Hizmetçi kaçsa bir mendil yıkıyamazlar. Kazara düğmen kopsa dikemezler. Bana merhum anam gibi gözü evinden ve kocasından başka bir şeyde olmıyan babacan bir kadın lâzımdı. Çok aradım. Fakat emeğim boşa gitmedi.

Yirmi dokuz otuz yaşlarında biraz geçkin fakat hâlâ tazeliğini muhafaza eden bir kızcağız buldum. Anası küçük yaşta öldüğü için beş kardeşini o büyütmüş. Çocuklarım için her halde ideal bir ana olacak. Dans bilmediğini, müzikten anlamadığını memnuniyetle öğrendim. Elinden dikiş, yemek, çamaşır her şey geliyor. Niyetim benim Arnavutköyündeki külüstür yalı yavrusunu satarak Pendik taraflarında bir yer almak; bahçeme çiçek ve zerzevat dikerek onunla uğraşmak. Konserler, tiyatrolar, kulüpler, balolar paydos...

Benden evvel kalkan karım battaniyemi dizime koyacak, sıcak ve taze sütümü elime verecek. Şöyle bir de sigara yaktım. Hay Allah cezasını versin, yüzümü kestim, fakat buna da şükür, geçireceğim mesut hayatı tahayyül ederken az daha burnumu uçuracaktım.

— Neee?.. Daha şimdiden mi?..

Böyle bir kadınla evlenmek dururken zamane züppelerini karı diye başlarına belâ edenlere hem acıyorum, hem şaşıyorum.

Evlilikte saadet demek anlaşmak demektir. Kafaları bu kadar birbirine denk olan insanların anlaşmamalarına imkân var mı?

★

Gelin aynanın karşısında hem kirpiklerini rimelliyor, hem kendi kendine konuşuyor:

— Bir saat sonra saadet halkasını parmağıma takmış bulunacağım. Yaşım resmen yirmi dokuz, hakikatte otuz beş... Hattâ belki biraz da fazla... Pek genç sayılmaz. Her halde şimdiye kadar çektiğim sıkıntı ve mahrumiyetlerin acısını çıkarmak için önümde birçok yıllar var. Bunca sene baba kahrı, kardeş kahrı çektim. Hamdolsun kardeşlerim yetişti. Her genç kız gibi benim de emellerim vardı. Bunlar kursağımda kaldı. Arkadaşlarım giyinip kuşanıp balolarda dansederken, plâjlarda fink atarken ben kötü kokulu mutfaklarda yemek pişirdim, bulaşık ve çamaşır yıkadım. Artık Şişlide, yahut Taksim'de bir apartımana çekilerek yalnız kendi keyfimi düşüneceğim.

Sefahet düşkünü, hovarda, kumarbaz, çapkın olduğunu, karaağaca kandil astığını söylüyorlar. Varsın olsun. Ben de onu asıl böyle bir adam olduğu için seviyorum ya...

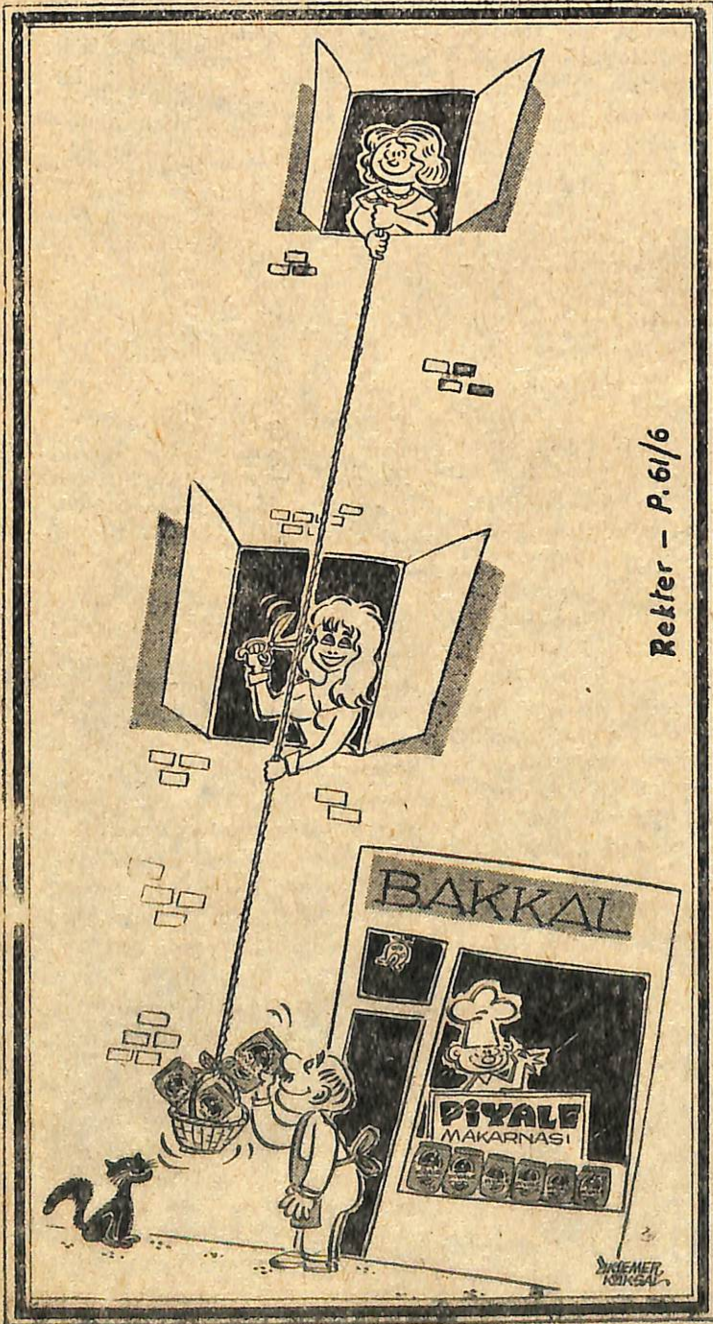
Eğlenceden, süsten balodan, plâjdan anlamıyan adamı ne yapayım. Böylesine raslamasaydım zaten evlenmiyecektim. Ev işinden o kadar bıktım ki hizmetçiler evimi soysalar başımı çevirip bakamıyacağım. Kocam hasta olsa bir çorba pişirmeğe, düğmesi kopsa dikmemeğe yeminim var. Salon terbiyem noksan kaldı. Fakat bunu çabucak tamamlıyacağım. Dans ve müzik dersi alıyorum. Geceleri ninni yerine kocama alafranga şarkılar çalacağım ve söyliyeceğim.

Geceleri deyişim tabii balodan, konserden, çaydan yahut da evimizdeki misafirleri teşyi ettikten sonra... Bir gecemi boş ve eğlencesiz geçirmiyeceğim... Kocam şimdi Arnavutköyünde eski bir yalıda oturuyor. Bunu tez elden sattırarak Taksim'de bir apartımana geçeceğim. Geceleri sabaha karşı uyuyacağım ve gündüzün öğleye doğru radyo müzik neşriyatiyle uyanacağım. Sevgili kocam alafranga bir erkek olduğu için kahvaltımı kendi eliyle yatağıma getirecek, sütümü kendi içirecek. Of... Bu saadeti tahayyül ederken az kaldı gözümü çıkarıyordum.

Hasılı kocam yaşlıca olmasına rağmen şık, çapkın, canlı, neşeli bir adam... Böyle bir erkekle evlenmek dururken durmuş oturmuş cansız bir adamla evlenmek fena olurdu. Böyle erkeklerle evlenen kızlara hem acıyorum. Hem şaşıyorum.

Evlilikte saadet anlaşmakla kabil olur. Kafaları bu kadar birbirine denk, zevkleri bu kadar uygun insanların anlaşmamalarına imkân var mıdır?

YILDIZBÖCEĞİ

BASIN ŞEREF DİVANI'NIN 11 NUMARALI TEBLİĞİ

Pof. Dr. N. Şensoy başkanlığında aylık mutat toplantısını yapan Basın Şeref Divanı aşağıdaki tebliğin duyurulmasını kararlaştırmıştır: 19. Şubat. 1961 tarihli Yeni Sabah gazetesinin birinci sayfasında, Fısıltı köşesinde «İnönünün sofrasında kahkaha ve göz yaşları» başlığı altında yayınlanan yazıda hakikata aykırı bazı hususlar tesbit edilmiş ve bahis konusu yayının fertlerin hususî hayatlarını küçük düşürücü şekilde teşhir ettiği görüldüğünden Yeni Sabah gazetesine bu yayından dolayı İHTARda bulunulması kararlaştırılmıştır.

Aman Uyandırma !...

Çeviren: SEMİRAMİS AYDINLIK

Fransız mizahının son şaheseri

(Bu hikâyeyi ünlü mizah dergisi Le Rire'in Mart sayısından aldık. G. Bldeau çağdaş Fransız mizahının en ustâ, en sevilen hikâyecisidir.

«Aman, Uyandırma» da zarif, ince, çapkın Fransız mizacını bulacak ve eminiz ki beğeneceksiniz.

ORTA halli ve hiç de fena bir adam olmayan Arsene Durand'ın Şarkın esrarlı mucizelerine müthiş meraklı vardı.

Önce Jiu-Jitsu, sonra Yogilik üzerinde çalıştı; «Alâeddinin Lâmbası» filmini gördükten sonra fakirizme heves etti, bir sürü ders aldı. Fakat kahramanımız c kadar az kabiliyetli idi ki çivili tahtaya her uzanışında ya kuyruk sokumuna, ya kaba etine bir paslı çivi batıyor; tavana doğru fırlattığı sihirli ipe de her tırmanmaya kalkışında hastahanelik oluyordu. Bir gün de hayretten dilleri tutulan komşuları Arsenin, peşinde gözlüklü bir yılan olduğu halde merdivenleri dörder dörder atlayıp koşarak canını kurtarmak için kaçtığını gördüler. Her zaman Hintli fakirin flütünden alıştığı Şark melodisi yerine, Tirol'lerin neşeli bir dağ havasının çalındığını duyan yılan öfkeden deliye dönmüştü. Neyse ki bu son ders hayli tesirli oldu ve Arsen Durand çivili tahtayı sattı, ipi tavan arasına kaldırdı, yılanı ise hayvanat bahçesine hediye etti.

Fakat bu esrarlı denemelerden hevesini alamıyan genç adam, kendisine çok daha az tehlikeli görünen yeni bir işe, ipnotizma tecrübelerine girişti; ve bu yeni Şark oyunundaki kabiliyetlerini,

birçok arkadaşlarının gıpta ile baktıkları güzel karısı üzerinde denemeğe başladı.

Aksilik bu ya, Florans'ın da o kadar kuvvetli bir bünyesi ve şahsiyeti vardı ki, kocasının cılız manyetik ışınlarını her seferinde aksi yöne kırıveriyordu. Arsen, her «Uyu, uyumanı emrediyorum!» deyişinde cevap olarak sadece birkaç bezgin esneme ile karşılaşıyordu. Çaresiz kalan Arsen ipnotizma hocası Buhalacala'ya başvurdu ve onun karısını uyutup uyutamıyacağını anlamak istedi. Profesör genç kadını iki dakika içinde uyutuverdi; hem de üç gün uyanmamak üzere!.. Bu uyku halinden en çok faydalanan Arsen oldu; karısına her istediğini yaptırabiliyordu. Böylece haftalardır bekleyen bir yığın çorap ve çamaşır tamir edildi, Arsen'in bütün pantalonları ütülendi, ortalık pırıl pırıl ve tertemiz oldu. Geceleri de ayni faydalanma devam ediyordu. Üç gün bulaşık yıkamaktan kurtulan Arsen'in elleri bayağı beyaz ve yumuşak bir hal almıştı.

Üç gün sonunda karısını bu kadar uysal ve tatlı görmeğe alışmamış olan genç adam hayli endişelendi ve Profesöre gidip olayları anlattı. Buhalacala ise karşılık olarak, kendisinin yirmi beş senedir uğraşıp erişemediği bu ideale talebesinin böyle kısa bir zamanda varmasına çok memnun olduğunu bildirip onu tebrik etti.

Ne yazık ki insanlar saadetlerinin hiç kıymetini bilmezler.. Arsene de Hindudan karısını iyi veya fena eski normal haline döndürmesini, onu uyandırmasını istedi. Profesör vicdanının sesine uyarak gafil talebesine hayli nasihat ettiyse de fayda vermedi... Arsene, Florans'ın uyanmasını istiyordu.

Ve karısı uyandığı dakikadan itibaren de genç adamın yegâne arzusu, onu yeniden uyutabilmek oldu. Fakat yukarda da belirttiğimiz gibi çok zayıf bir ipnotizmacı idi. Arsen'in bütün elde edebildiği karısının can sıkıntısından uyuklaması idi. Florans hiç de onun ipnotize alanı içine gireceğe benzemiyordu; kocası ona «çorapları yama!» deyince makası alıp şosetleri ufak ufak parçalar halinde doğruyor, «pantalonumu ütüle!» kumandasını verince de yalancıktan uyuklayıp elbisenin tam oturulacak yerini yakıyordu! Geceler için ise sansür edilmeyecek bir şeyler söylemek imkânını pek bulamıyoruz. Yalnız, sonunda bulaşıkları yine Arsen yıkıyordu!

Bir akşam Arsen askerlik arkadaşlarından birini yemeğe çağırmıştı; ipnotizma üzerine yapmakta olduğu bir sürü marifetleri sahiymiş gibi sayıp döktükten sonra bir de gösteri yapmak istedi. Meyveler yenirken Florans'ı ipnotize etmeğe başladı.

O gece genç kadının nedense iyiliği üstünde idi; bu gösteriyi müsait karşıladı ve kocasını mahcup etmemek için onun bütün dediklerini yaptı.

— Uyu, uyu, uyumanı emrediyorum; işte gözkapakların ağırlaşıyor, ağırlaşıyor, uyuyorsun Florans!

Kocasının acaip ve mübalâğalı jestlerle söylediği bu sözler, misafirin hayretle açılan gözleri önünde sonuçlarını vermeğe başlamıştı bile: Florans kaskatı kesildi, gözleri yarı aralık ve sabit bir noktaya dikili olarak... uyudu! Yalnız muzip ve alaycı ufak bir tebessüm dudağının köşesinde dalgalanıyordu.

Arsen memnun, arkadaşına göz kırptı ve karısına, gidip onun kucağına oturmasını emretti. Florans gözleri yarı kapalı, kolları ileri doğru uzanmış olarak gitti ve delikanlının dizleri üzerine yerleşti. Fakat ne kadar robotlaşsa insan mekanizmasının işleyişi bazı aksamalar gösterir. Genç kadın da birdenbire ince uzun parmaklı güzel elini misafirin ceketi altına sokup onu yavaş yavaş okşamağa başladı.

Bu arada Barnabe' (misafirin adı) nin de sarışın, yakışıklı ve kadınların çok hoşuna giden bir tip olduğunu söylememiz uygun düşer sanırım. Güzel kadının okşamaları onu kendinden iyice geçirmişti ki bir ara yumuşacık elin iç cebinden porrföyünü yavaşça çekip çıkardığını hissetti. Maamafih bunu ve hele portföyü aldıktan sonra Barnabe'nin kucağından karısının kalktığını ve yatak odasına doğru gittiğini görmek, Arsen'in epeydir bozulan yüzüne eski sükûnetini iade etti. Ne de olsa, yani ipnotize edilmiş dahi olsa karısının deminki halleri canını sıkmış gibi idi...

Barnabe ise uyur gezerin ve portföyünün arkasından atılınca Arsen onu durdurdu:

— Ne yapıyorsun? Onu uyandırmak öldürmek demektir!

— İyi ama nereye gidiyor?

— Senin portföyünü saklamağa... Ama merak etme yarın sana iade ederim!

Barnabe yerine oturdu. Az sonra Florans geri geldi ve ayni uyur gezer hali ile ona yaklaştı. Tekrar dizleri üzerine oturdu ve saçlarını okşamağa başladı. Çok hoşlanan Barnabe tekrar keyiflenmişti; hafif kahkahalar atıyordu. Lâkin okşayan el yavaş yavaş aşağılara inmeğe başlayınca Arsen iyice telâşlandı. Güzel medyumun eli indi, indi ve durdu... Florans Barnabe'nin domuz derisi kemerini yavaşça açtı, çekip çıkardı ve tekrar yatak odasına yollandı.

Arsen iki eliyle pantalonunu tutan arkadaşına:

— Üzülme dedi; kemeri bu gece alamazsak yarın sana iade ederim!

Barnabe biraz bozulmuştu

— Ziyanı yok diye cevap verdi; ipnotize edilmiş, kadıncaız kendinde olmıyarak yapıyor bu hareketleri!

Florans geri geldi ve ayni tatlı okşamalarla bu sefer delikanlının kravatını götürdü.

Böylece, Arsen'in büyük memnuniyetle idare ettiğini sandığı

ub striptiz devam etti ve Barnabenin sırasiyle ceketi jilesi, ayakkabıları, pantalonu her seferinde Arsene'in «Yarın iade ederim» vaadleriyle desteklenerek içeri taşındı.

Sonunda Barnabe'nin üstünde bir iç donu ve bir de naylon çoraplarından başka birşey kalmamıştı.

Arsen bu eğlenceye artık bir son vermek için bütün gayretiyle konsatre olmağa çalışıyordu. Florans geri geldi ve kocasının heyecanla beklediği şey şükür olmadı. Florans bu kadar Striptiz'le yetinmişti; yavaşça misafirin elinden tuttu, ayağa kaldırdı ve yatak odasına doğru gitmeğe başladı.

Arsen bu manzara karşısında önce aptallaştı, sonra birden arkalarından atılıp:

— Bana bakın! diye bağırdı; nereye gidiyorsunuz?..

Buna karşılık hiç telâşlanmıyan Barnabe işaret parmağını yavaşça dudakları üstüne koyup:

— Şşşt!.. dedi. Uyandıracaksın yavaş ol! Fakat üzülme, karını yarın sana iade ederim.

ŞAKA KOMPRİMELERİ

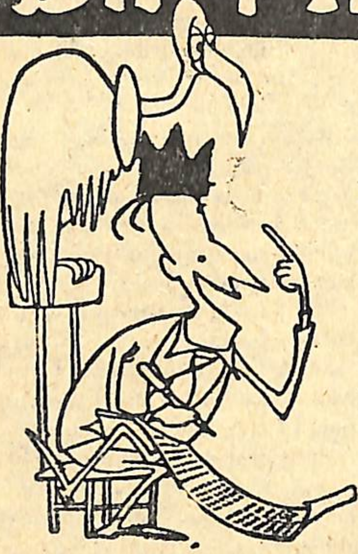
Bugün için evienmedeki en büyük güçlük, vergileri bir kadını ve bir aileyi ayni gelirle idare edebilmektir.

Erkekler, oltaları ellerinde balık beklerken gösterdikleri sabrı her zaman gösterebilselerdi, dünya çok tatlılaşırdı.

Eğlence sigortaya benzer: yaşınız ilerledikçe size daha pahalıya oturur.

En büyük tıbbî gelişim, bildiğimiz kaşıntının allerji adını almasıyla olagelmiştir.

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

— *Nihayet anlatılmamış bir fıkra bulduk. Ya altı ay sonra seninle karşılaşsaydık, üç gün fıkra arıyacakmışım!*

Prof. Dr. Sahir ERMAN

Sebep!

Bir zamanlar İstanbulda çok kuvvetli vaazlarıyla tanınmış, zeki, bilgili bir Hahambaşı varmış. Şöhretini duyan Alman musevileri, Hahambaşını Münih'e davet etmişler. Büyük törenlerle karşılanmış. Bir vaaz vermesi için rica etmişler. Kabul edince de en büyük havrayı hazırlamışlar. Büyük bir cemaat Hahambaşını dinlemek arzusuyla toplanmış. Tam kürsüye çıkması gereken saatte Hahambaşı:

— Bana, demiş, 5000 mark vermeniz lâzım. Yoksa vaaza çıkmam.

Yalvarmışlar, rica etmişler. Aldırmamış. Çarçabuk istenen parayı toplamışlar. Hahambaşını davet ettiklerine bile pişman, parayı vermişler.

— Seninle anlaşmamız böyle değildi...

Hahambaşı parayı cebine koyduktan sonra kürsüye çıkmış. Dinleyenleri mest eden, fevkalâde bir vaaz vermiş. İlk önce parayı verirken canları sıkılanlar içlerinden «Doğrusu değdi, demişler, helâl olsun.»

Hahambaşı vaazını bitirdikten sonra yanlarına gelmiş. Paraları iade etmiş. Sonra da gülmüş:

— Para cebinde olunca insan ne de olsa başka türlü konuşuyor!

— *Doğrusunu söylemek gerekirse severim fıkra anlatmayı. Sen de iyi meslek bulmuşsun. Tatlı iş bu...*

Doç. Dr. İsmet SUNGURBEY

Münafıklar!

Yavuz Sultan Selim'in meşhur Şeyh-ül-İslâm'ı İbn-i Kemal'e zamanın gece gündüz içen bir şairini jurnal etmişler:

— Efendimiz, demişler, bu adam şarabı besmele çekerek içmektedir. Küfür değil de nedir bu?

Kendisi de bir şair olan ve jurnal olunan şairi koruyan Şeyh-ül İslâm, softaları huzurundan koğmuş:

— Gidi, münafıklar sizi... Ben bilirim, o şarabı değil, suyu bile besmele çekmeden içer.

*

— *Demek farkında olmadan bir hayli meşhur olmuşuz. Bak buna memnun oldum...*

Necmi ONUR

Nerede!

Jorj okulu yeni bitirmiş, büyük bir yolcu gemisine dördüncü kaptan olarak tâyin olunmuştu. Gıcır gıcır elbiseleri, gösterişli hareketleri ile yolcular arasında dolaşıyor, tayfalara çalımlı emirler veriyordu.

Kaptan köprüsünde olanları seyreden gemi süvarisi Jorj'u yanına çağırdı:

— Mesleği sevdiğiniz anlaşılıyor, dedi, bana biraz yardım edin.

İçeri girdiler. Süvari, Jorj'dan geminin bulunduğu yerin arz ve tûlunu hesaplamasını istedi. Jorj, derhal kaleme kâğıda sarıldı. Uzun hesaplardan sonra, sigarasını tüttüren Süvariye döndü ve bulduğu rakamları bildirdi.

Yaşlı kaptan tecrübeli ve babacan bir gülüşle Jorj'un sırtını okşadı:

— Senin hesaba göre evlât, dedi, gemi şimdi Sen Mişel kilisesinin içindedir.

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Hangisi!

İki zengin, uşaklarının aptallıklarından birbirlerine şikâyette bulunurlar. Hangi uşağın daha aptal olduğunu öğrenmek için kendilerine enteresan vazifeler vermeyi düşünürler.

Birinci zengin kendi uşağını çağırır. Eline bir lira verir,

çarşıdan bir taksi satın alıp gelmesini emreder.

Uşak:

— Başüstüne efendim, der ve dışarı çıkar.

Adam, arkadaşına, kendi uşağının bu derece aptal olduğunu şikâyette bulunurken ikinci zengin:

— Hayır, benimki daha aptal! der. Kendi uşağını çağırır, kulübe gitmesini, kendisini orada olup olmadığını ve aramasını söyler.

Uşak ta:

— Başüstüne, der, selâm verere dışarı çıkar.

İçeride yalnız kalan zenginler, uşakların aptallıklarına gülerlerken; uşaklar da aralarında konuşurlar.

Birincisi:

— Bizim bey, o kadar aptalmış ki!... Bana bir lira verdi, taksi alayım diye. Halbuki bugün pazar, dükkânların kapalı olduğunu bilmiyor.

İkincisi:

— Benimki seninkinden daha aptal... Kendisini aramam için beni kulübe gönderiyor. Fakat masasında telefonu var. Niye telefon edip «Ben orada mıyım» diye sormuyor.

Z. Mehmet TÖREN

*

Bedeli!

Bir Amerikalı Fransa'da çok eski bir şatoyu ziyaret ediyordu. Bir demir kapı önünde hayran kalan milyoner seyyah:

— Bu kapıyı mutlaka Amerikaya götürmeliyim, dedi. Nedir bunun bedeli?

Bu sonradan görmüşün karşısında öfkelenen Fransız müze memuru cevap verdi:

— İki bin sene!

Çocuklar!

Üç küçük çocuk, bebeklerin ne suretle dünyaya geldikleri meselesini görüşüyorlardı. Pek cici giyinmiş bir zengin çocuğu:

— Bizde kardeşlerimi hep leylekler getirir, dedi.

Süste ondan aşağı kalmıyan sarışın bir kızcağız:

— Bizde annem bütün kardeşlerimi gül bahçesinde bulmuş, diye cevap verdi.

Sıra, mütevazi kılıklı üçüncü çocuğa gelince:

— Biz fakiriz, dedi, bizim bebekleri annem kendisi yapar.

Ata Özer YÖNTEM

KOMİSER OSMAN

27

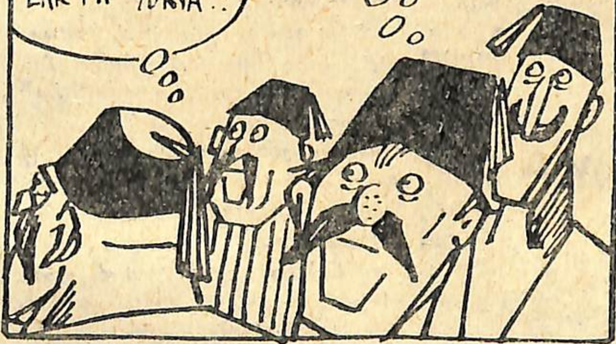
TURHAN SELÇUK

Yazan: Giovanni Guareschi

PATATES Şövalyeleri

Çeviren: Vedat Üretürk

— 8 —

— Anlıyorum! İçinde yalnız atlar bulunan, doğar doğmaz bir ata bindirildiğinden artık insanın yürümek bile bilmediği, atların yetiştirildiği, atların tımar edildiği, at ticareti yapıldığı, at hırsızlığı edildiği, âşıkların at sırtında yavuklularının balkonları altına geldiği bu cehennem azabına uğramış pampada geçirmişsiniz hayatınızın olanca yılını; hiçbir şeyin bir atın üzerinde, altında ve arkasında geçmediği bir hayatı nasıl düşünebilirsiniz ki? Tanrı'ya şükürler olsun ,işler her yönde bu biçim değildir; bu dinine yandığımın hayvanları kaplamazlar ya bütün dünyayı...

Yaşlı içini çekti: içini çekmeyi pek seviyordu.

— Atının uğursuz olduğunu bir goşoya söylemeğe kalktınız mı, canınıza okur artık sizin, dedi.

— Bereket goşolar, şimdi insanlar arasında küçük azınlık teşkil ediyorlar. Hem sonra, ilkin ben hakkından gelirim onun.

— Delikanlılar ağır başlı hayvanları seviyormuş meğer. Neden bu kadar nefret ediyorsunuz bunlardan?

— Demin dedim ya size; başımı belâya soktular.

— Sizi güç durumda bırakan, pek eminim, at ticaretidir yoksa atlar değil. Artık ticaretten yaka silkin ama zavallı hayvanlardan değil. Pampa'da atlardan yana yakıla konuşmak bir cinayettir. Goşolar ölünce, isterler ki atları da kendilerinin ardından öbür dünyayı boylamış olsun. Goşolar ölünce, atları olmadan cennete nasıl gideceklerini düşünüp dururlar. Bir goşonun ruhu ölüm odasından uçup gidince kimse görmez bunu; Yüce Tanrı ile konuşabilen papaz bile görmez bunu; yalnız at görür de bir kişneyişle ruhu selâmlar. Atlar uğursuz hayvanlar değildir. Evlât, atların da sizin ve benim gibi bir ruhu vardır.

Gülerek:

— Ama ben, dedim, ben goşoların ruhunu görmüyor ve ruhlar odadan tası tarağı toplayıp gidince de kişnemiyorum öyle.

Ay yükselmişti ve sonsuzluk denizi içinde, çırılçıplak, dümdüz ve pırıl pırıl parlıyordu Pampa. Dalların çıtır çıtır ettiklerini işittim, yoldaşım ayağa kalktı. Ortalık gün gibi aydınlıktı ve size yemin ederim ki o iki metreden daha ileride değildi. Doğuya yol almadan önce, başımı çevirdi de bana:

— İyi geceler, evlât! dedi.

Ve bu bir at idi.

★

Hayatımda hiç korkmamıştım. Mendoza'da kahveci yamağı olduğum sıralar başıma gelen bir olayda duyduğum korku hiçbir şeye benzemez.

O zamanlar zavallı bir çocuktum, kaderin yerinden, yurdundan iyice uzaklaştırmış olduğu küçük zavallı bir mâsum çocuktum. Artık Arjantin'e ayak basınca, dediğim gibi, Filippo amcamla çalıştım, Filippo amcam gitgide her sıkı işten elini eteğini çekmek zorunda kalmıştı ve ben de tek başıma, terkedilmiş kalmıştım. Bir köpek gibi sürtüp durmuştum Pampa'da; gece gündüz yürümüş de yürümüş ve kendimi birdenbire Aconcagua'nın önünde bulmuştum.

Aconcagua pek yüksek bir dağdır; ben ömrümde bu kadar yüksek bir dağ görmemiştim. İnişlerinin eteğine vardığımda vakit hayli geçti ama doruğu iyice görüyordum. O zamanlar zavallı bir çocuktum ve henüz gazetelere yazı filân yazmıyordum. Ama bugün, gazetelere yazı yazıyor ve yeryüzünün bütün tepelerinin gerçek yüksekliğini biliyorum. O sıralar ise, Aconcagua'nın 6.845 metre olduğunu bilmiyordum. Ama ille de öğrenmeyi arzu ediyordum ve Tanrı bu işte bana yardım etti, çünkü o saat içinde gün görmüş bir adamın süt kaynattığı yıkıntı haline gelmiş bir ev gördüm. Bunun üzerine tutup yaşlı adama Aconcagua'nın ne yükseklikte olduğunu sordum da yaşlı adam bana bu yüksekliği söyledi. Bir de 15 pesos yerine benden 20 pesos da istediğini söyledi; sonra, 20 pesosu alarak, Uspallata'dan geçmeksizin, Şili'ye varmamı sağlayan kücük bir keçi yoluna kadar yanıma yoldaş oldu.

Bu pek zeki bir pinpondu ve sütünün başına dönmeden önce, bana 20 pesosu geri verdi. Medeniyet yüzü görmüş olan insanlar işleri tez anlarlar ve bilirler ki olanca sevgiden uzak bir çocuk, tabancasındaki altı kurşundan birinden daha çok kendini o gözbebeği sayılan 20 pesosa bağlar.

Trenle San Felip'e geldim ve bu geliş şartları deneme gibi güzel bir tesadüfle oldu. Durmaksızın altı saat yol tepmiş olduktan sonra, saat hemen hemen sabahın ikisi olduğu için soğuğu duymağa başlamıştım. Bu yüzden ince bir kaç dal toplamış ve ateş yakmıştım. Bir yük treninin kondüktörü, raylar ortasında bir ışık görünce, bunun neden ileri geldiğini anlamak için durmuştu.

O zaman içimden:

— Haydi, dedim; trenin tam da keyif çatacağım çalılık yerde durmasını Tanrı istedi. Faydalan gitsin bundan.

Ve ustalıkla bir vagonun içine süzülüverdim. San Felip'e vardığımda, henüz akşam oluyordu; bir ot ambarı bulup küfeyi devirdim orada.

Sabah olur olmaz, gene yola çıktım; ne cehenneme gittiğimi bilmiyordum ama, bereket, bir arabaya rastladım.

— Nereye gidiyorsunuz? dedim

— İstediğin yere, dedi arabacı.

— Hoş! dedim; biniyorum o halde.

Arabada koca bir sandık vardı ama atlar güçlü idi ve gün boyunca epey yol alındı. Ertesi sabah gene yola düzüldük ve, gün batarken Pasifik'i gördük. Sandığı bir vapurun durduğu küçük bir koya kadar taşıya taşıya arabacıya yardım ettim. Sandık gemiye alınmış oldu.

Geminin kaptanı:

— Hiçbir aksilik vok mu?? diye sordu.

Arabacı:

— Hiçbir şey yok, dedi.

Kaptan sandığı açtırdı. Sandıkta karga tulumba edilmiş ve ağzı bağlanmış bir adam vardı. Yolculuk herifi iyice sarsmıştı; bununla beraber, bağ çözülüp de bir yudum su içer içmez, herifçioğlu pis pis küfürler savurdu.

Kendisini gene bağa vurdular.

Arabacı:

— İşittiniz mi herifteki sesi? diye sordu. Güzel bir ses bu, en önemli mesele.

— İki bin, dedi kaptan.

— İki bin beş yüz, dedi arabacı.

— Sonuncusu bize hiç de memnunluk vermedi, dedi kaptan.

— Faydalanmasını bilememişsinizdir, dedi öteki. Santiago'ya pek yakın yerdendi.

— İki bin üç yüz, dedi kaptan. Bir santim bile fazla olmaz. Düşününüz ki sırtında üniforması bile yok.

Arabacı parayı cebine indirdi ve gemi engine açıladursun, biz de yeniden kurulduk arabaya.

Arabacıya:

— Filippo amca, dedim, araba elden gitti gideli, atlarla uğraşmıyor musun artık?

— Hayır, dedi. Şimdi savaş ganimetleriyle uğraşıyorum. Meksika'lı generaller satıyorum. Meksika'da her yıl hemen hemen üç dört savaş olur da generallerin köküne kibrit suyu ekilir. Burada, Şili'de ise durum tersinedir, savaş filân olmaz ve generaller sinekler kadar boldur. İşim yorucudur ama, memnunluklar verir. Üstelik, rahat eder insanın içi. Yüce Tanrı, Meksika'lılara generaller satmağı hiç te menetmemiştir, değil mi? Sen kutsal yazılarda hiç buna benzer bir şey okudun mu?

Kutsal yazılarda Şili generalleri üzerine bir şeye rastlamak hiç gelmemişti başıma; bunu amcama söyledim de yüreğine sular serpildi.

(Devamı var)

EN FAZLA İKRAMİYE VEREN BANKA İŞ BANKASIDIR

7 Haziranda:

15

APARTMAN DAİRESİ

1 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira

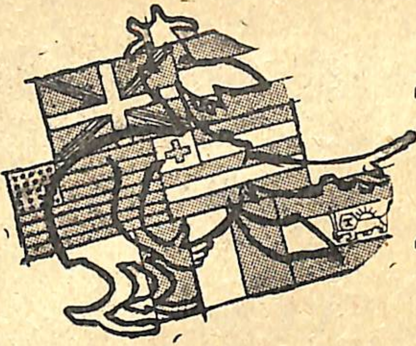
ayrıca 1800 talihliye çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Milletler Gülüyor

Mönü

Mahalli kadınlar birliğinden bir leydi pazara alışverişe çıkmıştı. Kasaba girdi, yalnız ne alacağını bilemiyordu. Kasaba sordu:

— Akşam yemeği için bana bir fikir verseniz?

— Olur madam; sığır dili alıp ıspanak püresiyle beraber pişirirseniz güzel olur!..

— Neee? Bir ineğin ağzında duran bir şeyi yememi tavsiye ediyorsunuz demek!..

— Bunda ne var madam, bu sabah kahvaltıda ne yemiştiniz?

— Yumurta; ne olacak?

Kim!

Genç Sandy henüz gözü açılmamış bir delikanlı idi. İşinde sadakatle çalışıyor ve her hafta sonu aldığı parayı santimi santimine babasına teslim ediyordu. Sâkin bir hafta sonu parayı yirmi beş sent eksik getirdi ve açıklama olarak da bir sabah işe geç kaldığı için otobüse bindiğini ve bu parayı oraya harcadığını söyledi. Lâkin ertesi, daha ertesi hafta ayni mazeretle beraber yirmi beş sent eksik gelmeğe devam edince, babası endişelendi ve Sandy'yi bir kenara çekip:

— Bana bak Sandy, dedi; baba oğul gibi değil, arkadaş gibi konuşalım: kim bu kadın?

Kısaca

Genç gazeteciye haberlerini mümkün olduğu kadar kısa kesmesi tembih edilmişti. Buna uyarak gazeteye şöyle bir haber verdi:

«J'Smith 47 ci katın penceresinden sarkıp arabasının yerinde durup durmadığına bakmak istedi. Henü 38 yaşında idi.»

Yılgın kuşak

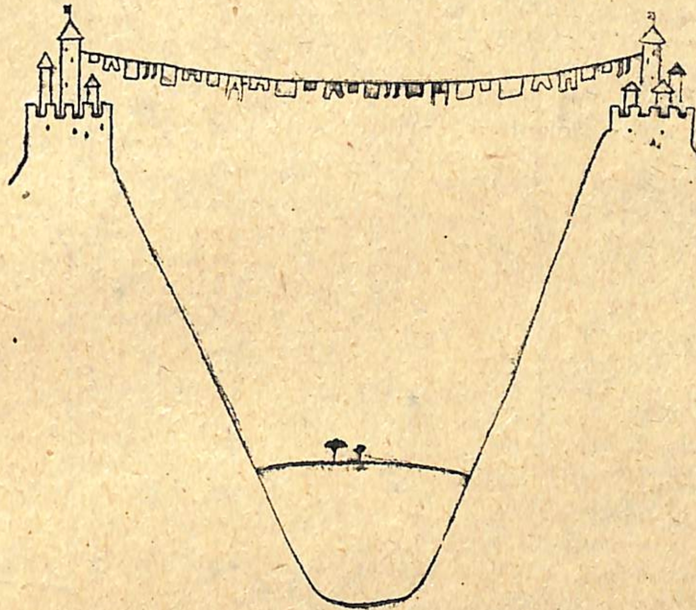
Yılgın kuşaktan iki genç, yol kenarında çene çalarlarken bir uçan daire indi, içinden bir Merihli çıktı. Plâstik bir şapka, yeşil benekli ayakkabılar, kırmızı bir gömlek ve mor flüoresanlı eldivenler giyiyordu.

Gençleri görünce, yanlarına yaklaşıp:

— Beni dedi, reisinize götürür müsünüz?

Yılgın kuşaklılar cevap olarak:

— Sen onu boşver de, bizi terzine götürsene, dediler!

YAZISIZ!

En iyi evlilik, kadının kocasını bir başka erkekten daha çok sevdiği evliliktir.

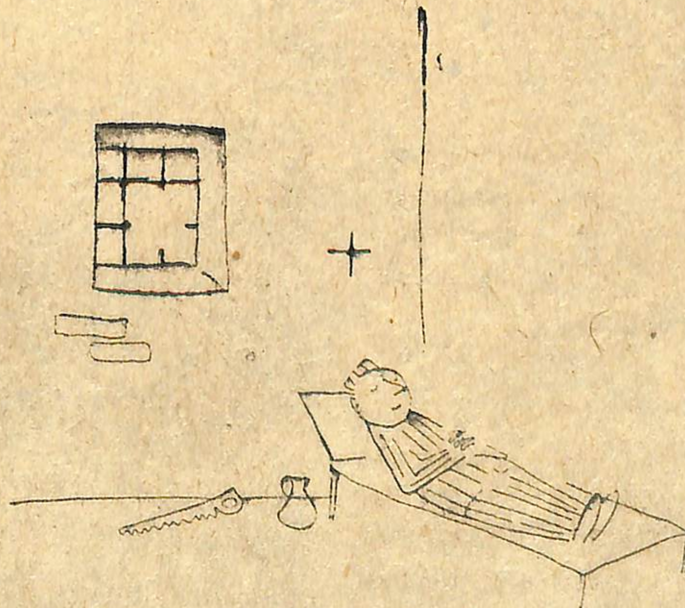
İnsanın konuşmayı öğrenmesi iki yıl sürer, fakat konuşmamayı öğrenmesi için altmış yıl lâzımdır...

Tevekkeli Âdem ilk yaşadığı yere cennet ismini vermemiş, zira orada kaynanası yokmuş!

Dualarınızı ettikten sonra onların gerçekleşmesi için birşeyler yapmamız gerekir.

Kürk manto, kadınları sıcak tutan ve sakinleştiren bir giyecektir.

Bir organizasyona üye olmanın en büyük güçlüğü, sizi bir komiteye seçmelerine engel olabilmek için bütün toplantılara iştirak mecburiyetidir.

YAZISIZ!

Ruh doktorunda

Adam, doktora dert yandı:

— Doktorcuğum, bana bir akıl verin kuzum! Karım uykusu sırasında hep «Hayır Ferdinand, olmaz Ferdinand» diye sayıklayıp duruyor!

— Sizin isminiz Ferdinand değil mi?

— Hayır doktor; benim ismim Joseph...

— Canım ne üzülüyorsunuz; mademki karınız hep olmaz diyor ve mukavemet ediyor...

Ne de..

Genç kadın, kocası boğularak ölen ve dul kalan arkadaşını bir hayli teselli ettikten sonra:

— Peki dedi, şimdi işin biraz da maddî yönüne bakalım, bari sana bir şeyler bıraktı mı?

Genç dul:

— Tam yirmi beş milyon frank! diye hıçkırdı.

Beriki haretini gizliyemedi:

— Bu kadar çok ha!.. Hem öyle bir adamdan ki ne okuma, ne yazma bilirdi...

Arkadaşı ilâve etti:

— Ne de yüzme...

Sayenizde

Genç adam elinde iki valiz kapıdan çıkarken ev sahibi ile karşılaştı. Ev sahibi onu baştan ayağa süzüp:

— Tatil seyahatine çıkıyorsunuz galiba Mr. Newman? dedi. Ama insanın üç aylık kira borcu varken böyle seyahate para ayırabilmesi garip doğrusu!..

Genç adam hayli sıkılmıştı:

— Biliyorsunuz ki dedi; size para verecek durumda değilim. Bu seyahate gelince, onu da yapacağım yoktu ama, banyo dairesine yerleştirdiğiniz yeni kiivet sayesinde oluyor!...

Çelik kaynağı!

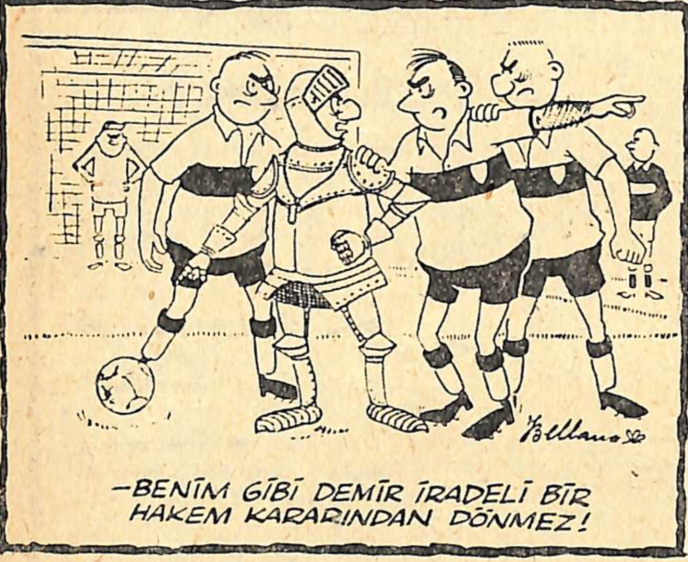
Küçük Willie, kızkardeşinin flörtü John'un yolunu kesti:

— John bana hediye ettiğin mızıka için sana tekrar çok teşekkür ederim! Bana şimdiye kadar verilen en güzel hediye...

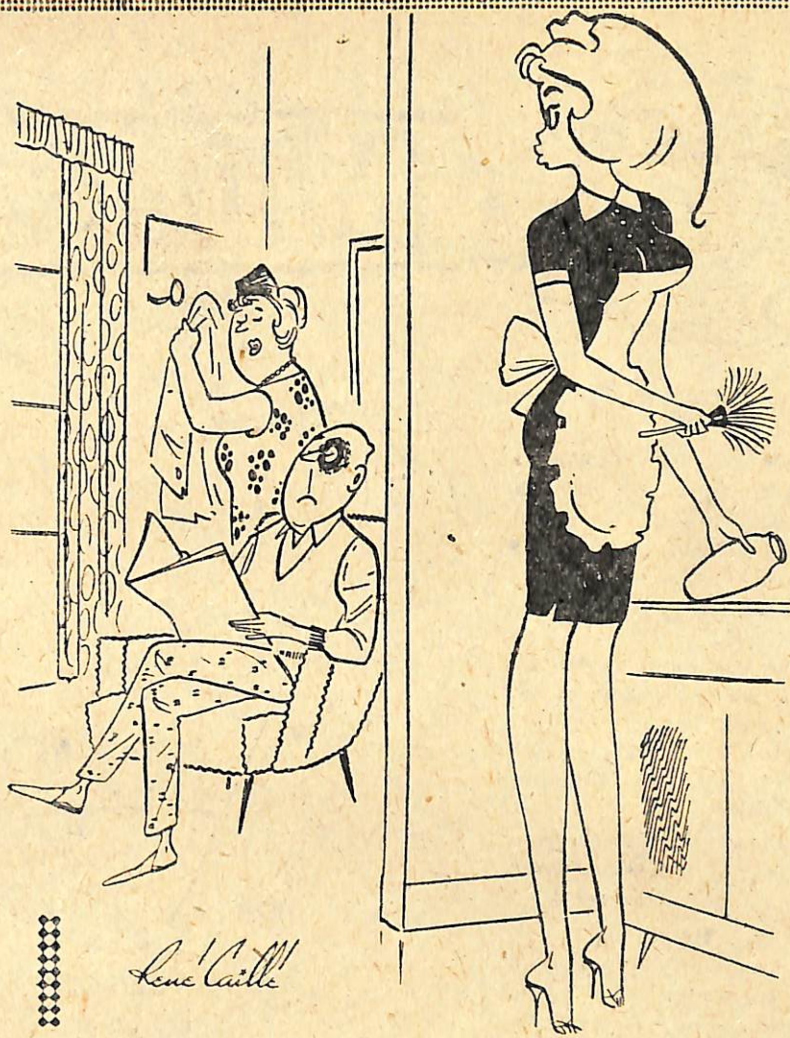
— Bir şey değil Willie: çalabiliyor musun bari?

— Ne münasebet canım: onu çalmamam için annem gündüzleri, babam da geceleri beşer sent veriyorlar!

Dünya Karikatürleri

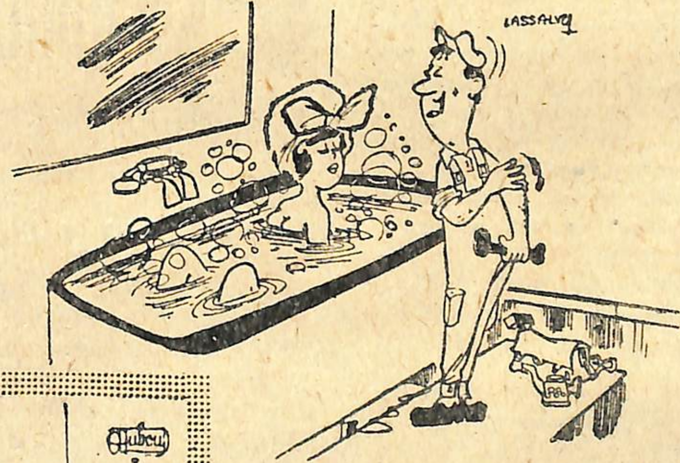
–BENİM GİBİ DEMİR İRADELİ BİR HAKEM KARARINDAN DÖNMEZ!

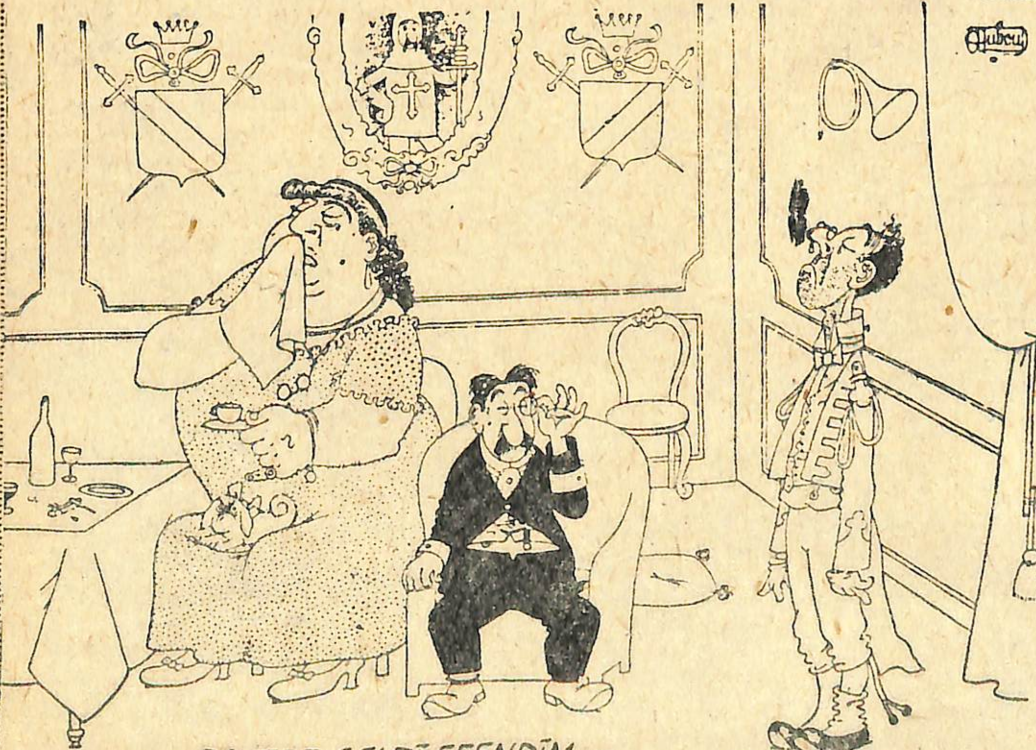
–NASIL, YENİ HİZMETÇİYİ GÖZÜN TUTTU MU?

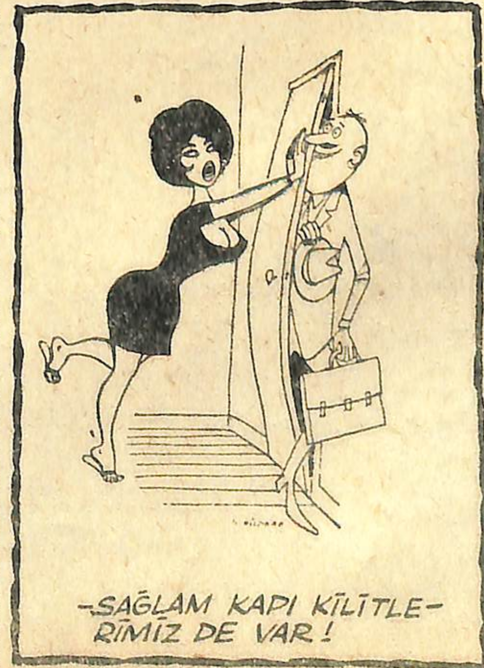
YAZISIZ

TAMİRCİ– BAYAN MÜSAADE EDERSENİZ SUYU BOŞALTACAĞIM...

–DOKTOR GELDİ EFENDİM...
–AMAN BAŞKA GÜN BUYURSUN, ÇOK NEZLEYİZ!

–SAĞLAM KAPI KİLİTLERİMİZ DE VAR!

Siyasi hicvin en güzel kitabı

Suya Çizgi

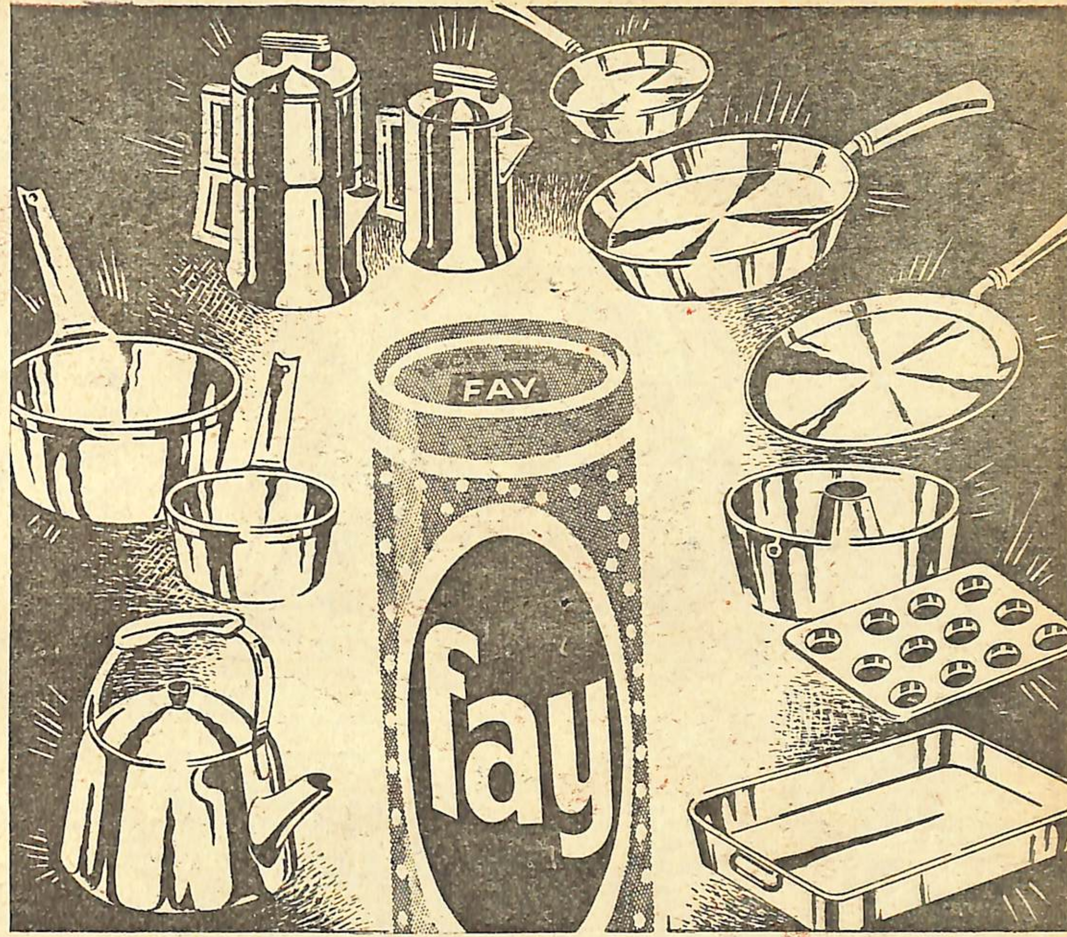
Yazan: Yaşar Özen

Yusuf Ziya Ortaç'ın SUYA ÇIZGI YE yazdığı ön sözde: "Yaşar Özen bu küçük kitapla büyük bir yarının kapısını açıyor„ diyor.

SUYA ÇİZGİ

BU HAFTA ÇIKIYOR

Fiatı 250 Kuruş

MUTFAĞINIZDA FAY MUCİZESİ!

Bunu bizzat deneyebilirsiniz. Yağlı tavalar... lekeli kaplar... isli tencereler... kararan bıçak, çatal ve kaşıklar Fay mucizesini ispat için en ikna edici delillerdir. İnanamıyacağınız kadar kısa zamanda ve büyük kolaylıkla

fay HERŞEYİ *daha iyi* TEMİZLER

FAY, bıçak, çatal, kaşık ve yağlı kapların kirini ve yağını yokeder

FAY, mermer, çini, fayans, banyo ve lavaboları tertemiz, pırıl pırıl yapar

FAY Puro Sabun fabrikasında en son sistem otomatik makineler ve hususi bir formülle imal edilmektedir

ARADIĞINIZ HUZUR Sizi RUH ve MADDE de BEKLİYOR!

Vaktinizi değerlendirmek için her ayın ilk haftası bir Ruh ve Madde okuyunuz.

sinema

Türkiyenin en çok okunan Sinema ve Tiyatro dergisi

SİNEMA

okuyucularına her sayısında Beyaz Perdemizin en sevilen Yıldızlarının şahane Foto-Ofset tablolarını hediye ediyor.

— Bak, bak... Ne var utanacak sanki?..